

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1.1.	Γενικά	51
1.2.	Έννοια αμοιβών	51
1.3.	Διάκριση αμοιβών βάσει του εμπορικού νόμου	51
1.4.	Διάκριση των αμοιβών βάσει του Ε.Λ.Π.....	53
1.5.	Διάκριση των αμοιβών βάσει της φορολογίας εισοδήματος	54
1.6.	Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνοντος Συμβούλου βάσει του άρθρου 24, του Ν. 2190/1920 και του άρθρου 109 του Ν. 4548/2018	57
	1.6.1. Διοικητικό Συμβούλιο	57
	1.6.2. Διευθύνων Σύμβουλος ή Εντεταλημένος Σύμβουλος	58
	1.6.3. Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου (μελών και Διευθύνοντος Συμβούλου) βάσει του άρθρου 24, Ν. 2190/1920) και του άρθρου 109 του Ν. 4548/2018	60
1.7.	Αμοιβές μελών διοικήσεως και διευθυντών βάσει ειδικών σχέσεων με την ανώνυμη εταιρεία (άρθρο 23α, Ν. 2190/1920 και το άρθρο 99, Ν. 4548/2018	63
	1.7.1. Παροχή άλλων υπηρεσιών από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου	63
	1.7.2. Γενικοί Διευθυντές - Διευθύνοντες Υπάλληλοι	63
	1.7.3. Σχέση που συνδέει τα πρόσωπα εμπιστοσύνης, εποπτείας ή διεύθυνσης με την ανώνυμη εταιρεία	64
	1.7.4. Αμοιβές μελών διοικήσεως (συμβούλων και διευθυντών) βάσει του άρθρου 23α, Ν. 2190/1920) και του άρθρου 99, του Ν. 4548/2018.	66

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΙ ΝΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 77 ΕΩΣ 115 ΤΟΥ Ν. 4548/2018 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εισαγωγή	73
----------------	----

Κεφάλαιο Α

Διορισμός, αρμοδιότητες και αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου

Άρθρο 77. Γενικές διατάξεις για το διοικητικό συμβούλιο	74
Άρθρο 78. Εκλογή διοικητικού συμβουλίου από τη γενική συνέλευση ή ορισμός στο καταστατικό	75
Άρθρο 79. Απευθείας διορισμός του διοικητικού συμβουλίου από μέτοχο	75
Άρθρο 80. Εκλογή διοικητικού συμβουλίου βάσει καταλόγων	76
Άρθρο 81. Αναπληρωματικά μέλη	76

	Σελ.
<i>Άρθρο 82.</i> Ελληπές διοικητικό συμβούλιο	77
<i>Άρθρο 83.</i> Προϋποθέσεις εκλογιμότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου	78
<i>Άρθρο 84.</i> Ελαττώματα διορισμού των εκπροσώπων της εταιρείας	78
Δημοσιότητα προσώπων τα οποία διοικούν την εταιρεία	79
<i>Άρθρο 85.</i> Θητεία του διοικητικού συμβουλίου	79
<i>Άρθρο 86.</i> Αρμοδιότητες και έκταση εξουσιών του διοικητικού συμβουλίου	80
<i>Άρθρο 87.</i> Ανάθεση αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου σε μέλη του ή τρίτους.....	80
<i>Άρθρο 88.</i> Πράξεις εκπροσώπησης εταιρείας.....	81
<i>Άρθρο 89.</i> Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου	82
<i>Άρθρο 90.</i> Τόπος συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου	82
<i>Άρθρο 91.</i> Συχνότητα συνεδριάσεων και σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου	83
<i>Άρθρο 92.</i> Λήψη αποφάσεων από το διοικητικό συμβούλιο	84
<i>Άρθρο 93.</i> Πρακτικά συνεδριάσεων και αποφάσεων διοικητικού συμβουλίου.....	84
<i>Άρθρο 94.</i> Προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση	85
<i>Άρθρο 95.</i> Ελαττωματικές αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου	85

Κεφάλαιο Β

Καθήκοντα διοικητικού συμβουλίου, συγκρούσεις συμφερόντων και ευθύνη

<i>Άρθρο 96.</i> Καθήκοντα διοικητικού συμβουλίου	88
<i>Άρθρο 97.</i> Υποχρέωση πίστεως - Συγκρούσεις συμφερόντων	89
<i>Άρθρο 98.</i> Απαγόρευση ανταγωνισμού	90
<i>Άρθρο 99.</i> Διαφάνεια και εποπτεία των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	90
<i>Άρθρο 100.</i> Χορήγηση άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής με συνδεδεμένο μέρος (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	93
<i>Άρθρο 101.</i> Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	96
<i>Άρθρο 102.</i> Ευθύνη μελών του διοικητικού συμβουλίου	97
<i>Άρθρο 103.</i> Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας	99
<i>Άρθρο 104.</i> Άσκηση των αξιώσεων της εταιρείας ύστερα από αίτημα της μειοψηφίας	100
<i>Άρθρο 105.</i> Διορισμός ειδικού εκπροσώπου για άσκηση της αγωγής	101
<i>Άρθρο 106.</i> Λοιπές διατάξεις	103
<i>Άρθρο 107.</i> Ευθύνη για άμεση ζημία τρίτων.....	104
<i>Άρθρο 108.</i> Έγκριση συνολικής διαχείρισης	104

Κεφάλαιο Γ

Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου

<i>Άρθρο 109.</i> Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης αμοιβών.....	104
<i>Άρθρο 110.</i> Πολιτική αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	106
<i>Άρθρο 111.</i> Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	108
<i>Άρθρο 112.</i> Έκθεση αποδοχών (Άρθρο 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία	

	Σελ.
2017/828/ΕΕ)	109
Άρθρο 113. Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό	111
Άρθρο 114. Δωρεάν διάθεση μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό	112

Κεφάλαιο Δ

Μονομελές διοικητικό όργανο

Άρθρο 115. Δυνατότητα διορισμού μονομελούς διοικητικού οργάνου (σύμβουλος-διαχειριστής).....	114
---	-----

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ Ή ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

3.1. Στοιχεία τα οποία λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των διανεμόμενων κερδών	115
3.2. Διάθεση του «υπολοίπου» των καθαρών κερδών	116
3.3. Φορολογικές υποχρεώσεις λόγω διανομής κερδών στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου που προκύπτουν μετά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων και μέχρι την έγκρισή τους από τη γενική συνέλευση.....	118
3.4. Φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν μετά την έγκριση της διάθεσης των κερδών από τη γενική συνέλευση.....	118
3.4.1. Εισόδημα - Οι διανομές των κερδών από κάθε είδους νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, χαρακτηρίζεται από το φορολογικό νόμο 4172/2013 ως «μέρισμα»	118
3.4.2. Παρακράτηση φόρου από τα διανεμόμενα κέρδη.....	119
3.4.3. Χρόνος καταβολής της υποκείμενης σε παρακράτηση πληρωμής	119
3.4.4. Απόδοση του φόρου	119
3.4.5. Εξάντληση φορολογικής υποχρέωσης.....	120
3.4.6. Χαρτόσημο αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου	120
3.4.7. Απόδοση τέλους χαρτοσήμου.....	120
3.4.8. Ασφαλιστικές εισφορές.....	120
3.5. Η λογιστική των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου	120
3.5.1. Αμοιβές καταβαλλόμενες βάσει του άρθρου 109 (παρ. 1 και 2), Ν. 4548/2018.....	122
3.5.2. Η λογιστική των αμοιβών του άρθρου 109 (παρ. 1 και 2), Ν. 4548/2018.....	122
3.5.2.1. Αμοιβές στα μέλη διοικήσεως της εταιρείας από τα κέρδη	123
3.5.3. Αναφορά στο προσάρτημα των ποσών που δόθηκαν στην περίοδο για αμοιβές σε μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών συμ-	

	Σελ.
βουλήων στα πλαίσια των καθηκόντων τους	125
3.5.4. Έκθεση αποδοχών ρυθμιζόμενη με την πολιτική αποδοχών	126
3.6. Προκαταβολή αμοιβών έναντι των κερδών	126

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΑΓΙΑ ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ Ή ΕΞΟΔΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ

4.1. Γενικά	127
4.1.1. Πώς καθορίζονται	127
4.1.2. Φορολογία εισοδήματος εξόδων παραστάσεως - Λοιπές κρατήσεις	127
4.2. Έξοδα παραστάσεως καθοριζόμενα από το καταστατικό	131
4.2.1. Πώς καθορίζονται	131
4.2.2. Η λογιστική	131
4.2.3. Φορολογική αναγνώριση της δαπάνης εξόδων παραστάσεως καθορισμένων από το καταστατικό	132
4.3. Έξοδα παραστάσεως καταβαλλόμενα με την έγκριση της γενικής συνέλευσης	133
4.3.1. Πώς καθορίζονται	133
4.3.2. Η λογιστική των εξόδων παραστάσεως που τελούν υπό την έγκριση της γενικής συνέλευσης	134
4.3.2.1. Γενικά	134
4.3.2.2. Η λογιστική των αμοιβών (έξοδα παραστάσεως, εκτός μισθού αμοιβές, αποζημιώσεις) βάσει των απόψεων του ΣΛΟΤ	136
4.3.3. Φορολογική αναγνώριση της δαπάνης εξόδων παραστάσεως υπό αίρεση.	138
4.3.4. Εισόδημα	139
4.4. Έξοδα κινήσεως καταβαλλόμενα στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου (ή αποζημίωση κατ' αποκοπή έναντι δαπανών αναληφθείσας υπηρεσίας).....	140

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΛΟΙΠΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

(εκτός μισθού αμοιβές -παροχές άνευ ανταλλάγματος - αποζημιώσεις λόγω αποχωρήσεως)

5.1. Έννοια λοιπών αμοιβών	143
5.2. Εκτός μισθού αμοιβές	145
5.2.1. Έννοια	145
5.2.2. Αμοιβές Διευθύνοντος ή Εντεταλμένου Συμβούλου	147
5.2.3. Η λογιστική των εκτός μισθού αμοιβών	149
5.2.4. Φορολογική αναγνώριση εκτός μισθού αμοιβών	149
5.2.5. Φορολογία και χαρτόσημο, εκτός μισθού αμοιβών	151
5.3. Παροχές άνευ ανταλλάγματος	151
5.3.1. Έννοια	151
5.3.2. Παροχές άνευ ανταλλάγματος κατά τον εμπορικό νόμο	152

	Σελ.
5.3.3. Αμοιβές που κρίθηκαν ως παροχές άνευ ανταλλάγματος	153
5.3.4. Πότε τα ταξίδια των μελών του διοικητικού συμβουλίου θεωρούνται ως παροχές άνευ ανταλλάγματος.....	154
5.3.5. Φορολογική αναγνώριση παροχών άνευ ανταλλάγματος	155
5.3.6. Φορολογία παροχών άνευ ανταλλάγματος	156
5.3.7. Παρακράτηση και απόδοση φόρου	157
5.3.8. Χαρτόσημο παροχών άρθρου 26, παρ. 5, Ν.Δ. 3323/1955.....	158
5.3.9. Η λογιστική των παροχών άνευ ανταλλάγματος	158
5.4. Αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης	159
5.4.1. Αποχώρηση διοικητικού συμβούλου - καταβολή αποζημιώσεως....	159
5.4.2. Φορολογία και χαρτόσημο της οικειοθελώς καταβαλλόμενης αποζημιώσεως σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου	159
5.4.3. Φορολογική αναγνώριση της οικειοθελώς καταβαλλόμενης αποζημιώσεως σε μέλος του διοικητικού συμβουλίου	160
5.4.4. Η λογιστική των οικειοθελών αποζημιώσεων λόγω αποχώρησης μελών διοικητικού συμβουλίου	161

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ Ή ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΜΟΙΒΕΣ ΣΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΛΟΓΩ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

6.1. Αμοιβές λόγω ειδικών σχέσεων	162
6.1.1. Αμοιβές λόγω συμμετοχής στη διοίκηση και εποπτεία της εταιρείας.	162
6.1.2. Αμοιβές λόγω ειδικών σχέσεων	162
6.2. Έγκριση συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας ή εντολής μέχρι 31.12.2018...	165
6.2.1. Προϋποθέσεις εγκρίσεως	165
6.2.2. Καθορισμός αμοιβών	169
6.2.3. Χορήγηση μεμληνοντικής αυξήσεως	172
6.2.4. Μισθοί μελών διοικητικού συμβουλίου οι οποίοι προϋπήρξαν υπάλληλοι της ανώνυμης εταιρείας	173
6.3. Έγκριση συμβάσεων με συνδεδεμένα πρόσωπα από 1.1.2019 βάσει των άρθρων 99 έως 101 του Ν. 4548/2018	174
6.3.1 Γενικά περί των νέων διατάξεων του άρθρου 99	174
6.3.2 Ποια είναι τα συνδεδεμένα πρόσωπα.....	177
6.3.3 Ποιες συμβάσεις δεν μπορεί να καταρτίσει η ανώνυμη εταιρεία εάν δεν έχει ληφθεί ειδική άδεια	178
6.3.4 Ποιες πράξεις και συμβάσεις εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις του άρθρου 99	178
6.3.5 Έννοια τρεχουσών συναλλαγών	179

	Σελ.
6.3.6 Ποσοτικό κριτήριο διάκρισης των συναλλαγών της εταιρείας με συν- δεσμένα πρόσωπα	180
6.3.7 Προϋποθέσεις χορηγήσεως της άδειας	181
Ειδική άδεια με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.....	181
Ειδική άδεια με απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων	182
Περίπτωση όπου το διοικητικό συμβούλιο κατάρτισε τη σύμβαση πριν χο- ρηγηθεί άδεια από τη γενική συνέλευση	182
Η συναλλαγή αφορά μέτοχο της εταιρείας	183
Τροποποίησης της καταρτισθείσας συναλλαγής	183
6.3.8. Κατάρτιση έκθεσης αξιολόγησης.....	183
6.3.9. Ανακοίνωση και δημοσιότητα	184
6.3.10 Συμβάσεις της εταιρείας και του μοναδικού της μετόχου.....	185
6.3.11 Οι διατάξεις του άρθρου 101 δεν θίγουν τις διατυπώσεις δημοσιο- ποίησης προνομιακών πληροφοριών	185
6.3.12 Μεταγενέστερη απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού	185
6.4. Φορολογική αναγνώριση δαπάνης μισθών μελών διοικητικού συμβουλί- ου	189
6.4.1. Γενικές αρχές φορολογικής εκπτώσεως των μισθών των μελών του διοικητικού συμβουλίου	189
6.4.2. Κρίση του Σ.τ.Ε. για την προέγκριση των αμοιβών από τη γενική συ- νέλευση των μετόχων.....	191
6.4.3. Φορολογική έκπτωση εργοδοτικών εισφορών μέχρι 31.12.2013.....	194
6.4.4. Ασφάλιστρα ομαδικής ασφάλισως προσωπικού	194
6.5. Φορολογία μισθού που καταβάλλεται στα μέλη του διοικητικού συμβου- λίου ανώνυμης εταιρείας.....	194
6.5.1. Γενικά	194
6.5.2. Φορολογία μισθών μελών διοικητικού συμβουλίου.	196
6.5.2.1. Φορολογία μισθών από 1.1.2014	196
6.5.2.2. Φορολογία μισθών από 30.6.1992 έως 31.12.2013.....	196
6.5.2.3. Φορολογία μισθών από 1.1.1985 έως 29.6.1992	199
6.6. Παρακράτηση φόρου εισοδήματος από μισθούς που καταβάλλονται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας.....	200
6.6.1. Παρακράτηση φόρου εισοδήματος από 1.1.2014	200
6.6.2. Παρακράτηση φόρου εισοδήματος μέχρι 31.12.2013	200
6.6.2.1. Μισθοί φορολογούμενοι ως εισόδημα εμπορικών επιχειρήσεων..	200
6.6.2.2. Μισθοί φορολογούμενοι ως εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών.....	203
6.6.3. Χαρτόσημο μισθών μελών διοικητικού συμβουλίου	203
6.6.4. Χορήγηση βεβαίωσης στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τους καταβαλλόμενους σε αυτούς μισθούς.....	204
6.7. Φορολογία αμοιβών συμβούλων ελευθέρων επαγγελματιών - Παρακρά- τηση φόρου	205
6.8. Μισθοί μελών διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης ναυτιλιακής εταιρείας .	205

Σελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

7.1.	Ασφάλιση στον Ε.Φ.Κ.Α. - Ασφαλιστικές εισφορές αμοιβών μελών διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας.....	206
7.1.1.	Μέλη διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης εταιρείας τα οποία λαμβάνουν αμοιβές.....	206
7.1.2.	Μέλη διοικητικού συμβουλίου ανώνυμης επαγγελματικής ή βιοτεχνικής ή εμπορικής εταιρείας εφόσον είναι μέτοχοι με ποσοστό άνω του 3%.....	206
7.1.3.	Φορολογική έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών.....	207
7.2.	Ασφάλιση στο Τ.Α.Ε., Τ.ΕΒΕ. και Ι.Κ.Α.....	207
7.2.1.	Με τις ειδικές διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α.	209
7.2.2.	Με τις κοινές διατάξεις της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α.....	212
7.2.3.	Ανακεφαλαίωση διατάξεων ασφαλίσεως μελών Δ.Σ.	214
7.3.	Ταυτόχρονη κυρία ασφάλιση στο ΤΑΕ ή ΤΕΒΕ και στο Ι.Κ.Α.....	216
7.4.	Παράλληλη ασφάλιση	219
7.4.1.	Για ασφαλισμένους μέχρι 31.12.1992	219
7.4.2.	Ασφαλισμένοι στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης από 1.1.1993... ..	220
7.5.	Δικαιώματα του μέλους τους διοικητικού συμβουλίου στην περίπτωση μη νόμιμης ασφαλίσεως στο Ι.Κ.Α.	221

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8
ΛΥΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

8.1.	Λύση συμβάσεως εργασίας	224
8.2.	Καταγγελία συμβάσεως εργασίας ιδρυτικών μελών και μετόχων - υπαλλήλων της ανώνυμης εταιρείας	225
8.3.	Φορολογία αποζημιώσεως που καταβάλλεται από νομικά πρόσωπα σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου λόγω λύσεως της σχέσεως που τους συνδέει.....	226
8.3.1.	Γενικά	226
8.3.2.	Αυτοτελής φορολογία εισοδήματος.....	227
8.3.3.	Φόρος δωρεάς.....	228
8.4.	Χαρτόσημο αποζημιώσεως	228
8.5.	Φορολογική αναγνώριση αποζημιώσεως που καταβάλλεται στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου χωρίς νόμιμη υποχρέωση.....	229
8.6.	Η λογιστική των αποζημιώσεων λόγω λύσεως της σχέσεως εργασίας	230
8.7.	Παράδειγμα υπολογισμού αποζημιώσεως που καταβάλλεται σε μέλος του διοικητικού συμβουλίου	234

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

9.1.	Γενικά	236
9.2.	Αμοιβές διευθυντών λαμβανόμενες ως ποσοστά από τα κέρδη της χρήσεως.	236
9.3.	Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας που προκύπτουν από τη διανομή κερδών στους διευθυντές και στους διαχειριστές	237
	9.3.1. Φορολογικές υποχρεώσεις.....	237
	9.3.2. Ασφαλιστικές υποχρεώσεις	237
9.4.	Συμβάσεις με γενικούς διευθυντές και διευθυντές μέχρι 31.12.2018	238
	9.4.1. Συμβάσεις απαγορευμένες	238
	9.4.2. Συμβάσεις καταρτιζόμενες μετά από έγκριση της γενικής συνέλευσης	239
	9.4.3. Επιτρεπόμενες συμβάσεις	240
9.5.	Συμβάσεις με γενικούς διευθυντές και διευθυντές. Πολιτική αποδοχών διοικητικών στελεχών από 1.1.2019 βάσει των άρθρων 110 έως 112 του Ν. 4548/2018)	242
	9.5.1 Γενικά	242
	9.5.2 Τι πρέπει να προσέχουμε στο καταστατικό της ανώνυμης εταιρείας σχετικά με τις συμβάσεις των συνδεδεμένων και διοικητικών στελεχών της εταιρείας	243
	9.5.2.1 Σχετικά με τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του γενικού διευθυντή και του αναπληρωτή του και των διοικητικών στελεχών	243
	9.5.2.2 Σχετικά με τις λοιπές συμβάσεις με τους γενικούς διευθυντές, και τους διευθυντές της ανώνυμης εταιρείας.....	243
	9.5.2.3 Σχετικά με τη διανομή κερδών της χρήσεως στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.....	244
	9.5.3. Πολιτική αποδοχών.....	244
	9.5.4. Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ).....	248
	9.5.5. Έκθεση αποδοχών (άρθρο 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ.)	249
9.6.	Οι «παροχές άνευ ανταλλάγματος» που λαμβάνουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και οι διευθυντές θεωρούνται κατά νόμιμο μαχητό τεκμήριο ως εισόδημα κινητών αξιών	251

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ		253
------------------------------------	--	------------

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Ε.Π.Ε.

Σελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11
ΠΕΡΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΕΩΣ ΤΗΣ Ε.Π.Ε.

11.1. Γενικά περί διαχείρισεως της Ε.Π.Ε.	259
11.2. Διαφορές ως προς την εκπροσώπηση (διαχείριση) μεταξύ Ε.Π.Ε., προσωπι- κών εταιρειών και Α.Ε.	259
11.3. Διακρίσεις της διαχείρισεως.....	260
11.3.1. Νόμιμη διαχείριση και εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε.	260
11.3.2. Κατ' εξουσιοδότηση διαχείριση και εκπροσώπηση της Ε.Π.Ε.	260
11.3.2.1. Ανάθεση της διαχείρισεως σε εταίρο.....	261
11.3.2.2. Ανάθεση της διαχείρισεως σε μη εταίρο.....	261
11.4. Απαγόρευση διορισμού διαχειριστών Ε.Π.Ε.	263
11.5. Εξουσία διαχειριστών	263
11.6. Υποχρεώσεις διαχειριστών	264
11.7. Ευθύνη των διαχειριστών	265

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12
Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

12.1. Η διάθεση των κερδών της Ε.Π.Ε.	266
12.1.1. Σύγκλιση γενικής συνέλευσης της Ε.Π.Ε.	266
12.1.2. Η διάθεση του αποτελέσματος των Ε.Π.Ε.	266
12.1.3. Προσωρινές απολήψεις κερδών προσωπικών εταιρειών και νομι- κών οντοτήτων	270
12.2. Γενικά περί αμοιβής διαχειριστή - εταίρου	270
12.3. Τρόπος φορολογίας μισθού ή οποιασδήποτε άλλης απολαβής που κατα- βάλλεται σε εταίρους Ε.Π.Ε. στην οποία συμμετέχουν.....	271
12.4. Παρακράτηση φόρου από αμοιβή διαχειριστή εταίρου.....	271
12.5. Φορολογική αναγνώριση μισθού διαχειριστή εταίρου.....	272
12.5.1. Φορολογική έκπτωση αμοιβών	272
12.5.2. Φορολογική έκπτωση ασφαλιστικών εισφορών	272
12.6. Χαρτοσήμανση αμοιβής διαχειριστή - εταίρου.....	273
12.7. Χαρτόσημο κερδών Ε.Π.Ε.....	273
12.8. Ασφάλιση διαχειριστών εταιρών.....	274
12.9. Η διάθεση των κερδών της Ε.Π.Ε.	274
12.9.1. Παράδειγμα διανομής κερδών.....	274
12.9.2. Φορολογία διανεμόμενων κερδών Ε.Π.Ε. και χρονοδιάγραμμα α- πόδοσης φόρων και υποβολής δηλώσεων.	278
12.10. Σύνταξη και έλεγχος οικονομικών καταστάσεων.....	278
12.11. Δημοσίευση των εγκεκριμένων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και των σχετικών εκθέσεων των διαχειριστών και των ελεγκτών της εταιρείας.....	279
12.12. Φορολογικά θέματα εταιρειών περιορισμένης ευθύνης.....	280

	Σελ.
12.12.1. Διανομή κερδών Ε.Π.Ε. με απόφαση της έκτακτης γενικής συνέλευσης	280
12.12.2. Ζημία από την εκκαθάριση αλληλοδαπής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης	280
12.12.3. Εισοδήματα από Ε.Π.Ε. εσωτερικού και εξωτερικού	280

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12α

ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΩΝ ΟΜΟΡΡΥΘΜΩΝ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

12α.1. Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων από τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες	281
12α.1.1. Οι διατάξεις της εμπορικής νομοθεσίας.....	281
12α.1.2. Οι διατάξεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.....	281
12α.1.3. Τήρηση λογιστικών βιβλίων	282
12α.1.4. Χρόνος περάτωσης της κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	283
12α.1.5. Έγκριση χρηματοοικονομικών καταστάσεων	284
12α.2. Διανομή κερδών και ζημιών από τις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες	284
12α.2.1. Οι διατάξεις του εμπορικού νόμου.....	284
12α.2.1.1. Γενικά περί διάθεσης κερδών.....	284
12α.2.1.2. Σχηματισμός τακτικού και αφορολογήτων αποθεματικών	285
12α.2.2. Χρόνος υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων.....	285
12α.3. Η φορολογία των κερδών της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρείας...	285
12α.3.1. Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες τηρούσες διπλογραφικά βιβλία	285
12α.3.1.1. Συντελεστής φορολογίας κερδών	285
12α.3.1.2. Διανεμόμενα κέρδη.....	285
12α.3.1.3. Χρόνος απόκτησης του δικαιώματος είσπραξης των διανεμόμενων κερδών.....	286
12α.3.1.4. Ποσοστό παρακράτησης φόρου από τα διανεμόμενα μερίσματα	286
12α.3.1.5. Χρόνος παρακράτησης.....	286
12α.3.1.6. Εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης κυρίως για τα φυσικά πρόσωπα	286
12α.3.1.7. Μη εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες	287
12α.3.1.8. Εξαιρέσεις από την παρακράτηση του φόρου	287
12α.3.1.9. Υπόχρεος για τη διενέργεια της παρακράτησης	287
12α.3.2. Ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες τηρούσες απλογραφικά βιβλία	287
12α.3.2.1. Συντελεστής φορολογίας κερδών	287
12α.3.2.2. Διανεμόμενα κέρδη. Δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου, κα-	

	Σελ.
θόσον τα κέρδη αυτά φορολογούνται μόνο στο όνομα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας	288
12α.3.2.3. Χρόνος απόκτησης του δικαιώματος είσπραξης των διανεμόμενων κερδών	288
12α.4. Προσωρινές απολήψεις κερδών ή διανομή κερδών παρελθουσών χρήσεων, προσωπικών εταιρειών και νομικών οντοτήτων.....	288
12α.4.1. Οι διατάξεις του εμπορικού νόμου.....	288
12α.4.2. Φορολογία προσωρινών απολήψεων	288
12α.4.2.1. Προσωπικές εταιρείες τηρούσες διπλογραφικά βιβλία.....	288
12α.4.2.2. Προσωπικές εταιρείες τηρούσες απλογραφικά βιβλία.....	289
12α.4.3. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος.....	289
12α.5. Προσωπικές εταιρείες οι οποίες εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 150 και 154 του Ν. 4548/2018	289
12α.5.1. Τήρηση διπλογραφικών βιβλίων	289
12α.5.2. Ετήσια και ενοποιημένη έκθεσης διαχείρισης του ή των διαχειριστών.....	289
12α.5.3. Δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων.....	290
12α.5.4. Τακτικός έλεγχος χρηματοοικονομικών καταστάσεων	291
Φορολογική μεταχείριση αμοιβών μελών προσωπικών εταιρειών (ομόρρυθμων, ετερορρυθμων και αστικών εταιρειών)	291
12α.6. Πότε προκύπτει σύμβαση εξηρητημένης εργασίας και πότε σύμβαση εταιρείας	291
12α.7. Η προσφορά υπηρεσιών του εταίρου στην εταιρεία	292
12α.7.1. Εταιρική εργασιακή σχέση (εισφορά εργασίας).....	293
12α.7.2. Παροχή πρόσθετης εργασίας από τον εταίρο στην εταιρεία	294
12α.8. Οι αμοιβές λόγω παροχής υπηρεσιών διαχείρισης ή/και εκπροσώπησης του εταίρου προς την εταιρεία: α) χαρακτηρίζονται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία και β) εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των εταιρειών	295
12α.9. Αμοιβές φυσικού προσώπου μέλους προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε.) και αστικών εταιρειών οι οποίες απορρέουν από τη συμμετοχή του στην εταιρεία και δεν προέρχονται από τα κέρδη.....	296
12α.10. Διευκρινίσεις του Υπ. Οικονομικών (με την πολ. 1139/ 30.06.2015).....	297
12α.11. Φορολογική μεταχείριση ασφαλιστικών εισφορών μελών προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε.) και αστικών εταιρειών	297
12α.12. Έξοδος εταίρου από την εταιρεία. Αυτοτελής φόρος υπεραξίας.....	298
12α.13. Παράδειγμα διανομής και φορολογίας ομόρρυθμης εταιρείας.....	299
12α.14. Συμψηφισμός φορολογικών ζημιών ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης εταιρείας	301
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13	
ΠΕΡΙ ΑΜΟΙΒΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΜΗ ΕΤΑΙΡΟΥ	
13.1. Γενικά	302
13.2. Φορολογική αναγνώριση μισθού διαχειριστή μη εταίρου.....	302

	Σελ.
13.3. Παρακράτηση φόρου και χαρτοσήμου από αμοιβές που καταβάλλονται σε διαχειριστές μη εταίρους.....	303
13.4. Ασφάλιση στο Ι.Κ.Α. διαχειριστών ΕΠΕ μη εταίρων	303
13.5. Ασφάλιση στον Ε.Φ.Κ.Α.	303

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Ε.Π.Ε.

14.1. Σε ποιους λογαριασμούς καταχωρούνται οι αμοιβές των διαχειριστών	305
--	-----

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ (ΚΕΡΔΟΣ Η ΖΗΜΙΑ ΧΡΗΣΕΩΣ)

15.1. Έννοια καθαρών κερδών.....	306
15.2. Κατηγορίες οντοτήτων και εταιρειών.....	306
15.3. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των πολύ μικρών επιχειρήσεων	307
15.3.1. Οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, οι ατομικές επιχειρήσεις κ.α. οποίες έχουν κύκλο εργασιών μέχρι ευρώ 1.500.000 χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές οντότητες (επιχειρήσεις).....	307
15.3.2. Ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε., ετερόρρυθμες κατά μετοχές και Ο.Ε. ή Ε.Ε όταν όλοι οι εταίροι των προσώπων αυτών έχουν περιορισμένη ευθύνη	311
15.4. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των μικρών επιχειρήσεων.....	315
15.4.1. Οι ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, οι ατομικές επιχειρήσεις κ.α. οποίες έχουν κύκλο εργασιών άνω των ευρώ 1.500.000 χαρακτηρίζονται ως μικρές οντότητες (επιχειρήσεις).....	316
15.4.2. Μικρές ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε, ετερόρρυθμες κατά μετοχές και ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες όταν όλοι οι εταίροι των προσώπων αυτών έχουν περιορισμένη ευθύνη	316

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

16.1. Το σύστημα φορολογίας εισοδήματος της ανώνυμης εταιρείας και της ΕΠΕ που καθιέρωσε ο Ν. 2065/1992	323
16.2. Περί του φόρου εισοδήματος της ανώνυμης εταιρείας.....	327
16.2.1. Γενικά.....	327
16.2.2. Διάκριση του φόρου εισοδήματος της ανώνυμης εταιρείας	327
16.3. Λοιποί μη ενσωματούμενοι στο λειτουργικό κόστος φόροι	330
16.4. Ο φόρος εισοδήματος και οι λοιποί μη ενσωματούμενοι στο λειτουργικό κόστος φόροι είναι εταιρικά βάρη	331

	Σελ.
16.5. Φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων βάσει του Ν. 4172/2013.....	332
16.5.1. Αντικείμενο του φόρου	332
16.5.2. Υποκείμενο του φόρου	333
16.5.3. Απαλλασσόμενα νομικά πρόσωπα	333
16.5.4. Έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα- Έννοια κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα	334
16.5.5. Διανομή ή Κεφαλαιοποίηση κερδών	335
16.5.6. Εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες	335
16.5.7. Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων - Απαλλογή από το φόρο εισοδήματος. Σε ποιες περιπτώσεις παρέχεται απαλλογή.....	336
16.5.8. Το ποσό των εισπραττόμενων μερισμάτων που απαλλογείται της φορολογίας εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού.....	337
16.5.9. Φορολογικός συντελεστής (άρθρο 58, Ν. 4172/2013)	338
16.5.10. Φορολογητέο εισόδημα νομικών προσώπων	338
16.6. Εκκαθάριση νομικών προσώπων	339
16.7. Μερίσματα (Έννοια μερισμάτων - Παρακράτηση φόρου - Εξάντληση φορολογικής υποχρέωσης).....	339
16.7.1. Έννοια του όρου «μερίσματα» βάσει του Ν. 4172/2013.....	339
16.7.2. Θεωρείται ως μέρισμα όποιο ποσό διανέμεται από νομικά πρόσωπα (ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. προσωπικές και οντότητες) οι οποίες τηρούν διπλογραφικά βιβλία.....	339
16.7.3. Προσωπικές εταιρείες και οντότητες οι οποίες τηρούν απλογραφικά βιβλία - Διανομή κερδών. Δεν ενεργείται παρακράτηση φόρου, καθόσον τα κέρδη αυτά φορολογούνται μόνο στο όνομα του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας.....	340
16.8. Παρακράτηση φόρου από μερίσματα	340
16.8.1. Ποσοστό παρακράτησης.....	340
16.8.2. Χρόνος παρακράτησης	340
16.8.3. Προσωρινές απολήψεις κερδών προσωπικών εταιρειών και νομικών οντοτήτων	343
16.8.4. Εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για τους μετόχους: α) ημεδαπά φυσικά πρόσωπα ή	343
β) φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που δεν έχει τη φορολογική κατοικία του και δεν διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και τα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δεν ασκούν δραστηριότητα στην Ελλάδα μέσω γραφείου, παραρτήματος, κ.λπ	343
16.8.5. Μέτοχοι ημεδαπά νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα των αλλοδαπών νομικών προσώπων.....	343
16.8.6. Εξαιρέσεις από την παρακράτηση φόρου μερισμάτων	343
16.8.7. Υπόχρεος για τη διενέργεια της παρακράτησης	344
16.8.8. Απόδοση φόρου μερισμάτων	344

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ -
ΔΙΑΘΕΣΗ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΚΕΡΔΩΝ

17.1.	Κέρδη επί των οποίων υπολογίζεται το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μείρισμα	345
17.2.	Τακτικό αποθεματικό	347
17.3.	Διανομή μερίσματος	349
17.3.1.	Γενικά περί διανομής μερίσματος από τα κέρδη της ανώνυμης εταιρείας.....	349
17.3.2.	Προϋποθέσεις και περιορισμός διανομής ποσών	351
17.4.	Διάθεση του «υπολοίπου» των καθαρών κερδών	354
17.5.	Υπολογισμός τακτικού αποθεματικού και πρώτου μερίσματος όταν από τα κέρδη της χρήσεως υπολογίζονται συγχρόνως και αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων.....	354
17.6.	Επιστροφή παράνομα εισπραχθέντων ποσών.....	357

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18
Η ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

18.1.	Αμοιβές λόγω επιβράβευσης των προσπαθειών του προσωπικού	358
18.1.1.	Τρόποι επιβράβευσης.....	358
18.1.2.	Η λογιστική των αμοιβών	358
18.2.	Έκτακτες παροχές καταβαλλόμενες στο προσωπικό ως επιβράβευση των επιτυχών προσπαθειών του	359
18.2.1.	Η λογιστική των εκτάκτων αμοιβών	359
18.2.2.	Πότε οι έκτακτες αμοιβές θεωρούνται ότι περιλαμβάνονται στην έννοια των τακτικών αμοιβών.....	359
18.2.3.	Ασφαλιστικές εισφορές επί των εκτάκτων παροχών.....	360
18.2.4.	Εισόδημα και χαρτόσημο εκτάκτων παροχών	361
18.3.	Διανομή κερδών στο προσωπικό των ανωνύμων εταιρειών	364
18.3.1.	Η διάθεση των κερδών της ανώνυμης εταιρείας.....	364
18.3.2.	Ποσοστό των κερδών που διατίθεται στο προσωπικό	364
18.3.3.	Φορολογία διανεμόμενων κερδών στο προσωπικό ανωνύμων εταιρειών	366
18.3.3.1.	Εισόδημα	366
18.3.3.2.	Χρόνος κτήσεως εισοδήματος	366
18.3.3.3.	Παρακράτηση φόρου	367
18.3.4.	Χαρτόσημο αμοιβών	367
18.3.5.	Ασφαλιστικές εισφορές.....	368
18.3.6.	Τα ποσοστά των κερδών που διανέμονται στο προσωπικό δεν θεωρούνται τακτικές αποδοχές	369
18.3.7.	Σε ποιες περιπτώσεις η διανομή κερδών στο προσωπικό θεωρείται δωρεά	369

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΕΡΔΩΝ

19.1. Οι εταιρείες απαγορεύεται να διανείμουν κέρδη όταν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων εγκαταστάσεως δεν καλύπτεται από προαιρετικά αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέο.....	372
19.2. Η ανώνυμη εταιρεία απαγορεύεται να διανείμει κέρδη όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων γίνει μικρότερο από το άθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου και των αποθεματικών που απαγορεύεται η διανομή τους	372

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20
ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

20.1. Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας από την ημέρα κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων έως την έγκριση αυτών	375
20.1.1. Χρόνος περατώσεως λογιστικών εργασιών τέλους χρήσεως - Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.....	375
20.1.2. Υπογραφή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.....	375
20.1.3. Πρόσκλησης της γενικής συνέλευσης	376
20.1.4. Δημοσίευση της πρόσκλησης της γενικής συνέλευσης	376
20.1.5. Δικαιώματα μετόχων πριν τη τακτική γενική συνέλευση	377
20.1.6. Τόπος όπου συνέρχεται η γενική συνέλευση.....	378
20.1.7. Χρόνος σύγκλησης της τακτικής γενικής συνέλευσης.....	378
20.1.8. Έγκριση των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από την τακτική γενική συνέλευση	379
20.1.9. Έγκριση συνολικής διαχείρισης και απαίτησή των ελεγκτών	381
20.1.10. Εγκυρότητα αποφάσεων γενικής συνέλευσης	381
20.1.11. Αναβολή γενικής συνέλευσης.....	382
20.2. Δημοσίευση χρηματοοικονομικών καταστάσεων και έκθεσης διαχείρισης...	382
20.3. Παράδειγμα διανομής κερδών ανώνυμης εταιρείας	385
20.3.1. Υπολογισμός στοιχείων «Πίνακα Διαθέσεως Αποτελεσμάτων»	386
20.3.2. Υπολογισμός προκαταβολής φόρου εισοδήματος	390
20.3.3. Λογιστικές εγγραφές φορολογίας και διάθεσης κερδών	390
20.3.3.1. Αποτελεσμα μετά φορολογία - Προκαταβολή φόρου - Μέρισμα	390
20.3.3.2. Η λογιστική των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου καταβληθείσες μέχρι 31.12.2018	392
20.3.3.3. Η λογιστική των αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου από 1.1.2019	398
20.3.4. Χρονοδιάγραμμα απόδοσης φόρων και υποβολή δηλώσεων.....	399
20.4. Έγκριση συνολικής διαχείρισης	399
20.5. Ευθύνη για την κατάρτιση και τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων και της έκθεσης διαχείρισης	400

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

21.1.	Τροποποίηση των οικονομικών από την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων	402
21.1.1.	Τροποποίηση του αποτελέσματος των κλειόμενης χρήσεως.....	402
21.1.2.	Τροποποίηση της προτάσεως διανομής κερδών.....	404
21.2.	Τροποποίηση οικονομικών καταστάσεων από το δικαστήριο	405
21.3.	Παράλειψη συντάξεως οικονομικών καταστάσεων.....	405

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22
ΔΙΑΝΟΜΗ ΠΡΟΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ

22.1.	Γενικά περί της διανομής προσωρινού μερίσματος από τις ανώνυμες εταιρείες	406
22.2.	Η σύνταξη προσωρινού ισολογισμού	407
22.3.	Λογιστικά βιβλία που θα καταχωρηθεί ο προσωρινός Ισολογισμός	408
22.4.	Καθορισμός από το διοικητικό συμβούλιο του καταβλητέου προμερίσματος	410
22.5.	Χρόνος κτήσεως εσόδου από προμερίσματα	411
22.6.	Διανομή εικονικών κερδών	412

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23
Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΟΥ ΑΡΝΗΤΙΚΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ
(Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΖΗΜΙΩΝ)

23.1.	Η «διάθεση» του αρνητικού αποτελέσματος.....	413
23.2.	Η λογιστική της μελλοδικής καλύψεως του αρνητικού αποτελέσματος.....	413
23.2.1.	Γενικά περί της λογιστικής αποσβέσεως των ζημιών	413
23.2.2.	Ορθός συμψηφισμός ζημιών με μελλοδικά κέρδη.....	415
23.2.3.	Λανθασμένος συμψηφισμός ζημιών με μελλοδικά κέρδη	416
23.2.4.	Συμπέρασμα	417
23.3.	Συμψηφισμός ζημίας με μελλοδικά κέρδη.....	417
23.4.	Απόσβεση ζημίας ανώνυμης εταιρείας με μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	418
23.5.	Απόσβεση ζημίας ανώνυμης εταιρείας με διάθεση τακτικού αποθεματικού	420
23.6.	Απόσβεση ζημίας με τη θετική διαφορά επιμέτρησης περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία	421
23.7.	Η αύξηση των ζημιών των ανώνυμων εταιρειών και των ΕΠΕ τις οδηγεί στη λήση τους (ή στο νομικό θάνατο).....	422
23.7.1.	Γενικά.....	422
23.7.2.	Κατώτατα όρια των ιδίων κεφαλαίων της ανώνυμης εταιρείας.....	423
23.7.3.	Κατώτατα όρια των ιδίων κεφαλαίων της ΕΠΕ	427

	Σελ.
23.8. Οι ζημίες επηρεάζουν τη διανομή των κερδών και αποθεματικών της ανώνυμης εταιρείας	427
23.9. Περί του αρνητικού φορολογικού αποτελέσματος (ή της φορολογικής ζημίας)	428
23.9.1. Μεταφορά ζημιών (από επιχειρηματική δραστηριότητα) άρθρο 27, Ν. 4172/2013	428
23.9.2. Συμψηφισμός φορολογικής ζημίας με τα φορολογητέα κέρδη της ίδιας χρήσεως	430
23.9.2.1. Διατάξεις βάσει του Ν. 2238/1994.....	430
23.9.2.2. Διατάξεις βάσει του Ν. 4172/2003.....	434
23.9.3. Συμψηφισμός φορολογικής ζημίας με τα φορολογητέα κέρδη επόμενων χρήσεων	435
23.10. Απαγορεύσεις μεταφοράς της φορολογικής ζημίας.....	447
23.10.1. Απαλλασσόμενες της φορολογίας εισοδήματος δεν μπορούν να μεταφέρουν τη φορολογική ζημία	447
23.10.2. Οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να μεταφέρουν στην επόμενη χρήση για συμψηφισμό τη φορολογική ζημία που προέρχεται από έσοδα απαλλασσόμενα του φόρου ή φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο	447
23.11. Απώλεια του δικαιώματος μεταφοράς της ζημίας.....	448
23.12. Η τεχνική μεταφοράς για συμψηφισμό της φορολογικής ζημίας στα επόμενα πέντε (5) έτη	449
23.12.1. Η μεταφορά της ζημίας στις επόμενες πέντε (5) χρήσεις επιτρέπεται μόνο εάν οι χρήσεις αυτές έχουν κέρδη.....	449
23.12.2. Η ζημία δεν μεταφέρεται στην επόμενη χρήση, όταν το αποτέλεσμα της επόμενης χρήσεως είναι ζημιογόνο	449
23.12.3. Ο συμψηφισμός των μεταφερόμενων ζημιών με τα κέρδη της χρήσεως προηγείται του σχηματισμού αφορολογητών εκπτώσεων ...	450
23.13. Τα διανεμόμενα κέρδη (μερίσματα, αμοιβές Δ.Σ. κ.λπ.) δεν μπορούν να συμψηφισθούν με μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες - Φορολογική ζημία προερχόμενη από έσοδα συμμετοχών.....	452
23.14. Κεφαλαιοποίηση ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος -Υπαρξη φορολογικών ζημιών	453
23.14.1. Τα διανεμόμενα κέρδη των νομικών προσώπων τα οποία απαλλιάσσονται του φόρου εισοδήματος	454
23.14.2. Διανομή κερδών από τα μεγαλύτερα των φορολογικών, βάσει Δ.Λ.Π., κέρδη	454
23.14.3. Διανομή κερδών χρήσεως παρά την ύπαρξη φορολογικών ζημιών. Τα διανεμόμενα κέρδη φορολογούνται και επίσης αυξάνουν τις φορολογικές ζημίες	454
23.14.3.1. Διανέμονται κέρδη της τρέχουσας χρήσεως ενώ η δήλωση φορολογίας εισοδήματός της χρήσεως αυτής εμφανίζει μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες προηγούμενων χρήσεων	454
23.14.3.2. Διανέμονται λογιστικά κέρδη της τρέχουσας χρήσεως και η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της ίδιας επιχείρησης εμφανίζει	

	Σελ.
φορολογικές ζημίες οι οποίες έχουν προκύψει από φορολογική αναμόρφωση των λογιστικών κερδών της τρέχουσας χρήσης.....	456
23.14.3.3. Το φορολογικό αποτέλεσμα του τρέχοντος φορολογικού έτους, είναι ζημιογόνο όμως λόγω συμψηφισμού των «προσωρινών διαφορών»	456
23.14.4. Διανομή κερδών προηγούμενων χρήσεων και φορολογικές ζημίες. Τα διανεμόμενα κέρδη προηγούμενων χρήσεων για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος, φορολογούνται αλλιώς δεν αυξάνουν τις φορολογικές ζημίες.....	457
23.14.5. Οι φορολογικές ζημίες παρελθουσών χρήσεων δεν μπορούν να συμψηφισθούν με αφορολόγητα αποθεματικά	457

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΔΙΑΘΕΣΗ Ή ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Ή ΔΙΑΘΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΚΕΡΔΩΝ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

24.1. Το σύστημα φορολογίας της ανώνυμης εταιρείας και της ΕΠΕ που καθιέρωσε ο Ν. 2065/1992	459
24.2. Διάθεση ή κεφαλαιοποίηση από 30.6.1992 και μετά αποθεματικών και υπολοίπου κερδών εις νέον φορολογηθέντων με το σύστημα που ίσχυε προ του Ν. 2065/1992	459
24.3. Φορολογημένα αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέον σχηματισθέντα από φορολογημένα κέρδη ισολογισμών που έληξαν μέχρι 29.6.1992	461
24.3.1. Φορολογημένα αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέον σχηματισθέντα από κέρδη διαχειριστικών χρήσεων που έληξαν μέχρι 30.12.1991	461
24.3.2. Φορολογημένα αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέον σχηματισθέντα από κέρδη διαχειριστικών χρήσεων που έληξαν από 31.12.1991 έως 29.6.1992.....	463
24.4. Διάθεση ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και υπολοίπου κερδών εις νέον που σχηματίσθηκαν από κέρδη διαχειριστικών χρήσεων που κλείνουν από 30.6.1992 και μετά.....	465
24.5. Φορολογημένα αποθεματικά άρθρου 8, Ν. 2579/1998	465
24.5.1. Φορολογία αφορολόγητων αποθεματικών βάσει του άρθρου 8 του Ν. 2579/1998	465
24.5.2. Φορολογία αφορολόγητων αποθεματικών που σχηματίσθηκαν μέχρι 29.6.1992 και εμφανίζονται την 17.2.1998 στα έκτακτα αποθεματικά και στο υπόλοιπο κερδών εις νέον	466
24.5.3. Παρατηρήσεις για το αφορολόγητο αποθεματικό «Εκπτώση επί της εφ' άπαξ καταβολής φόρου εισοδήματος»	469

	Σελ.
24.6. Λοιπά θέματα κεφαλαιοποιήσεως φορολογημένων αποθεματικών	470
24.7. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση φορολογημένων αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων βάσει του Ν. 4172/2013.....	470
24.7.1. Γενικά περί φορολογίας αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων ..	470
24.7.1.1. Θεωρείται ως μέρος οποιοσδήποτε ποσό διανέμεται από νομικά πρόσωπα (ανώνυμες εταιρείες, Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε. προσωπικές και οντότητες) που τηρούν διπλογραφικά βιβλία	470
24.7.1.2. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση κερδών παρελθουσών χρήσεων.....	471
24.7.1.3. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών από κέρδη παρελθουσών χρήσεων των ΕΠΕ και των προσωπικών εταιρειών.....	471
24.7.1.4. Έγκριση της διανομής αποθεματικών ή κερδών προηγούμενων χρήσεων από τη γενική συνέλευση των μετόχων ή εταιρών.....	472
24.7.2. Πρόσωπα άρθρου 45 με διπλογραφικά λογιστικά βιβλία-φορολογία αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων. (Υπ. Οικονομικών πολ. 1059/2015)	474
24.7.2.1. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αφορολογητών αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων (ή αποθεματικά για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων)	474
24.7.2.2. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων που έχουν φορολογηθεί κατ' ειδικό τρόπο (π.χ. αποθεματικά από τόκους καταθέσεων).....	475
24.7.2.3. Αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων.....	476
24.7.2.4. Αφορολόγητα αποθεματικά από επιχορηγήσεις παγίων	477
24.7.2.5. Αφορολόγητα αποθεματικά που σχηματίζονται με βάση τις διατάξεις του νέου Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013)	478
24.7.2.6. Αφορολόγητα αποθεματικά που σχηματίζονται με βάση τα απαλλασσόμενα της φορολογίας εισοδήματος ενδοεταιρικά μερίσματα (άρθρο 48, Ν. 4172/2013)	478
24.7.2.7. Αφορολόγητα αποθεματικά από την υπερτίμηση από αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου	479
24.7.2.8. Κέρδη του φορολογικού έτους που έληξε. - Διανομή κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.....	480
24.7.3. Πρόσωπα άρθρου 45 με απλογραφικά λογιστικά βιβλία-φορολογία αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων.....	481

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

25.1. Γενικά	482
25.2. Φορολογία κεφαλαιοποιούμενων αφορολόγητων αποθεματικών	483
25.2.1. Γενικές αρχές φορολογίας	483

	Σελ.
25.2.2. Αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων	483
25.2.2.1. Ανωνύμων εταιρειών με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο.	483
25.2.2.2. Λοιπών ανωνύμων εταιρειών και ΕΠΕ	486
25.2.2.3. Συντελεστές φορολογίας	488
25.2.2.4. Υποβολή δηλώσεων	488
25.2.2.5. Απόδοση φόρου.....	489
25.2.2.6. Η λογιστική των φόρων κεφαλαιοποιήσεως αποθεματικών	489
25.2.2.7. Παραγωγικότητα δαπάνης φόρου.....	489
25.2.2.8. Εξάντληση φορολογικής υποχρεώσεως	489
25.2.3. Ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά επενδύσεων	490
25.2.3.1. Εμπορικών επιχειρήσεων	490
25.2.3.2. Βιομηχανικών κ.λπ. επιχειρήσεων άρθρου 2 Ν. 1892/1990.....	490
25.2.4. Συνέπειες σε περίπτωση διαλύσεως της επιχειρήσεως ή μειώσεως του κεφαλαίου μετά την κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών.	491
25.2.4.1. Αναπτυξιακών νόμων	491
25.2.4.2. Ειδικά αποθεματικά άρθρα 22, Ν. 1828/1989.....	492
25.2.4.3. Ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού εμπορικών επιχειρήσεων	493
25.2.4.4. Μέχρι ποιο σημείο μπορεί να μειωθεί το μετοχικό κεφάλαιο με βάση τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας	493
25.3. Ποιο όργανο είναι αρμόδιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	493
25.4. Πώς θα διανεμηθούν οι νέες μετοχές	493
25.5. Καταχώρηση πληροφοριών για αύξηση του κεφαλαίου	493
25.6. Απαλλοτρίωση από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου	494

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

26.1. Διανομή ή κεφαλαιοποίηση κερδών παρελθουσών χρήσεων	495
26.2. Ποιο όργανο είναι αρμόδιο για τη διάλυση των αποθεματικών της εταιρείας	495
26.2.1. Τι ίσχυε μέχρι 31.12.2018.....	495
26.2.2. Η νέα διάταξη του Ν. 4548/2018 η οποία ισχύει από 1.1.2019	499
26.3. Χρόνος κτήσης του εισοδήματος.....	499
26.4. Διανομή κερδών παρελθουσών χρήσεων σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και στο προσωπικό ανώνυμης εταιρείας με απόφαση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης.....	501
26.5. Διανομή κερδών και αποθεματικών προηγούμενων χρήσεων με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου.....	501
26.6. Λοιπά θέματα	501

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 27

«ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΤΗ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ»

	Σελ.
27.1. Εμφάνιση στον ισολογισμό του λογαριασμού «Διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στη εύλογη αξία»	503
27.2. Η λογιστική του λογαριασμού «Διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στη εύλογη αξία»	504
27.3. Πότε κεφαλαιοποιούνται ή διανέμονται οι «Διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στη εύλογη αξία»	504
27.4. Αναβαλλόμενη φορολογία επί της διαφοράς εύλογης αξίας από την επιμέτρηση στην εύλογη αξία	504
27.5. Παράδειγμα	505
27.6. Πληροφορίες στο προσάρτημα	510

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΔΩΡΕΑΝ ΜΕΤΟΧΩΝ

28.1. Η λογιστική των λαμβανόμενων δωρεάν μετοχών λόγω κεφαλαιοποίησης ιδίων κεφαλαίων	511
28.2. Κεφαλαιοποίηση φορολογημένων αποθεματικών και υπολοίπου κερδών εις νέον	514
28.3. Κεφαλαιοποίηση αφορολόγητων αποθεματικών	514

ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

ΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29

Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

29.1. Μετοχικό κεφάλαιο	516
29.1.1. Αρχικό κεφάλαιο	516
29.1.2. Όργανα αύξησεως μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρείας	517
29.2. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου από την καταστατική γενική συνέλευση	517
29.2.1. Γενικά	517
29.2.2. Στο καταστατικό δεν υπάρχει διάταξη για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	518
29.2.3. Τα αποθεματικά της ανώνυμης εταιρείας υπερβαίνουν το 1/4 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου	518
29.2.4. Ποσοστά καταστατικής γενικής συνέλευσης για αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή τακτική αύξηση κεφαλαίου.....	518
29.3. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με συνήθη γενική συνέλευση ή έκτακτη αύξηση κεφαλαίου	519
29.3.1. Αύξηση κεφαλαίου κατά την πρώτη πενταετία από τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας, εφόσον προβλέπεται από το καταστατικό	520
29.3.2. Αύξηση κεφαλαίου που επιβάλλεται από διάταξη νόμου	521
29.3.3. Αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών.....	521
29.4. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου .	522

	Σελ.
29.4.1. Γενικά	522
29.4.2. Το διοικητικό συμβούλιο έχει δικαίωμα από το καταστατικό να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο	523
29.4.3. Η γενική συνέλευση μπορεί να εκχωρήσει το δικαίωμα στο διοικητικό συμβούλιο να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο	524
29.4.4. Η γενική συνέλευση μπορεί να ανανεώσει το δικαίωμα του διοικητικού συμβουλίου να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο	524
29.4.5. Παράδειγμα	525
29.4.5.1. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου την 30.9.2020 με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου	525
29.4.5.2. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου την 30.10.2020 και την 31.1.2021 από τη συνήθη γενική συνέλευση	525
29.4.5.3. Τροποποιήσεις καταστατικού	526
29.5. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου αρχικά από το Διοικητικό Συμβούλιο και στη συνέχεια από τη γενική συνέλευση	526
29.6. Διαδικασία αύξησεως του μετοχικού κεφαλαίου	527
29.6.1. Τι αναφέρει η απόφαση του αρμόδιου οργάνου για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	527
29.6.2. Καταβολή και πιστοποίηση της καταβολής του κεφαλαίου	528
29.6.3. Δικαίωμα προτίμησης των παλαιών μετόχων	530
29.6.4. Περιορισμός ή αποκλεισμός του δικαιώματος	531
29.6.5. Δυνατότητα μερικής κάλυψης του κεφαλαίου σε περιπτώσεις αύξησης	532
29.6.6. Διάθεση νέων μετοχών με τιμές έκδοσης διαφορετικές	532
29.6.7. Εκποίηση αδιάθετων κλησματικών υπολοίπων	533
29.6.8. Σύμβαση ανάληψης μετοχών	533
29.7. Έξοδα αύξησεως κεφαλαίου	533
29.7.1. Η λογιστική των εξόδων αύξησεως κεφαλαίου	533
29.7.2. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου	534
29.7.3. Απαίτησή από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου	534
29.8. Η λογιστική της αύξησεως του μετοχικού κεφαλαίου	535
29.9. Καταθέσεις χρημάτων από μετόχους για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	536
29.10. Αύξηση κεφαλαίου με εισφορές σε είδος	537
29.10.1. Εισφερόμενα είδη και αποτίμησή τους	537
29.10.2. Δυνατότητα μη αποτίμησης των εταιρικών εισφορών	539
29.10.3. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με συμπληρωματικό χρεών	540
29.11. Μερική καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου	541
29.12. Απαγόρευση απαίτησής από την υποχρέωση καταβολής εισφοράς ή επιστροφή εισφοράς	543

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29α

ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

29α.1. Καταθέσεις των μετόχων για αύξηση του κεφαλαίου	545
--	-----

	Σελ.
29α.2. Προθεσμία καταβολής του ποσού του μετοχικού κεφαλαίου.....	546
29α.3. Καταθέσεις μετόχων με προορισμό την μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	546
29α.4. Ο έλεγχος του λογαριασμού 42.00 «Καταθέσεις μετόχων»	549
29α.5. Χαρτόσημο επί των ποσών των καταθέσεων	550
29α.6. Απόφαση γενικής συνέλευσης των μετόχων για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου	551
29α.7. Η λογιστική της αύξησης κεφαλαίου.....	553
29α.8. Αναίρεση της ανέκκλητης δέσμευσης	555

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30 Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

30.1. Γενικά.....	556
30.2. Περιπτώσεις μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου.....	557
30.2.1. Υποχρεωτική μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	557
30.2.2. Εκούσια μείωση του μετοχικού κεφαλαίου	558
30.2.2.1. Πραγματική μείωση κεφαλαίου	559
30.2.2.2. Ονομαστική μείωση κεφαλαίου	559
30.3. Οι προϋποθέσεις μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου.....	561
30.3.1. Απόφαση καταστατικής γενικής συνέλευσης	561
30.3.2. Εξασφάλιση των δανειστών	561
30.3.3. Τροποποίηση του καταστατικού - Δημοσιότητα	564
30.4. Περιορισμοί στη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.....	564
30.4.1. Γενικός περιορισμός.....	564
30.4.2. Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας από την κεφαλαιοποίηση των ωφελειών γενικά που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή των παγίων και των αφορολόγητων αποθεματικών	565
30.4.3. Μέχρι ποιο ποσό μπορεί να μειωθεί το μετοχικό κεφάλαιο με βάση τις διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.....	567
30.5. Η λογιστική της μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου.....	570
30.5.1. Μείωση με επιστροφή στους μετόχους της ονομαστικής αξίας	570
30.5.2. Εξαγορά και ακύρωση ορισμένου αριθμού μετοχών	571
30.5.3. Ζημία που προκύπτει σε μείωση του μετοχικού κεφαλαίου και σε αντίστοιχη μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της - Ζημία λόγω συμμετοχής σε εταιρεία η οποία εκκαθαρίσθηκε	574
30.6. Εξαγοράσιμες μετοχές.....	575
30.7. Μείωσης του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας σε μετασχηματισμό του άρθρου 54, του Ν. 4172/2013.....	576
30.8. Μείωση του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας στην περίπτωση ανταλλαγής τίτλων βάσει του άρθρου 53 του Ν. 4172/2013	577
30.9. Ειδικοί τρόποι μείωσης κεφαλαίου.....	577

Σελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

31.1.	Γενικά	578
31.2.	Η λογιστική της αποσβέσεως του μετοχικού κεφαλαίου	580
31.3.	Φορολογία εισοδήματος κατά τη διάλυση της ανώνυμης εταιρείας	583
31.3.1.	Τι ίσχυε μέχρι 31.12.2013 με τις διατάξεις του Ν. 2238/ 1994	583
31.3.2.	Τι ισχύει από 1.1.2014 με τις διατάξεις του Ν. 4172/ 2013	583

ΜΕΡΟΣ ΟΓΔΟΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΜΙΛΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ

32.1.	Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων - Απαλλογή από φόρο εισοδήματος - Διατάξεις που ισχύουν από 1.1.2014 (άρθρο 48, παρ.1, Ν.4172/2013)	586
32.1.1.	Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων όταν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 48	586
32.1.1.1.	Απαλλογή από φόρο εισοδήματος	586
32.1.2.	Οι αλληλαγές του άρθρου 8, του Ν. 4378/2016 στη φορολογική νομοθεσία για τα ενδοομιλικά μερίσματα	587
32.1.2.1	Φορολογική μεταχείριση των υβριδικών δανείων μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων	587
32.1.2.2.	Φορολογική μεταχείριση μη γνήσιων ρυθμίσεων στον βαθμό που δεν τίθενται σε εφαρμογή για βάσιμους εμπορικούς λόγους	588
32.1.2.3.	Αλληλαγές στο Παράρτημα Α1 του Ν. 2578/1998	588
32.1.2.4.	Έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου 8, του Ν. 4378/2016	588
32.1.3.	Εμφάνιση αφορολογήτων εσόδων από μερίσματα στα λογιστικά βιβλία του λήπτη - μετόχου	589
32.1.3.1.	Διατάξεις που ισχύουν για ισολογισμούς από 1.1.2014 και μετά	589
32.1.3.2.	Δαπάνες που αναλογούν στα απαλλογασσόμενα μερίσματα	589
32.1.3.3.	Παράδειγμα εφαρμογής του άρθρου 48, του Ν. 4172/2013	590
32.1.3.4.	Επιχειρήσεις με ζημιολόγους αποτελέσματα	591
32.1.3.5.	Διανομή ή κεφαλαιοποίηση του άνω αποθεματικού	591
32.1.3.6.	Ζημίες και διανομή αποθεματικού	592
32.1.3.7.	Η λογιστική σχηματισμού του αποθεματικού	592
32.1.4.	Είσπραξη ενδοομιλικών μερισμάτων όταν δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 48	593
32.1.5.	Ο λήπτης (νομικό πρόσωπο) δεν πληροί την προϋπόθεση διακράτησης του ποσοστού συμμετοχής (24 μήνες) κατά το χρόνο χορήγησης του φορολογικού πλεονεκτήματος	596
32.1.5.1.	Πρέπει να καταθέσει στη Φορολογική Διοίκηση εγγυητική επιστολή, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, ίση με το ποσό του φόρου	

	Σελ.
που θα όφειλε να καταβάλει σε περίπτωση μη χορήγησης της απαλλαγής	596
32.1.5.2. Εάν ο φορολογούμενος παύει να διακρατεί το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής πριν τη συμπλήρωση των 24 μηνών, η εγγύηση καταπίπτει υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου	597
32.1.5.3. Εάν ο λήπτης δικαιούχος δεν καταθέσει εγγυητική επιστολή και φορολογηθεί θα πρέπει να υποβάλει κατά το χρόνο της συμπλήρωσης των 24 μηνών τροποποιητική δήλωση προκειμένου να ληφθεί υπόψη το σχετικό ποσό εισοδήματος, ως απαλλασσόμενο έσοδο	597
32.1.5.4. Εάν η προϋπόθεση διακράτησης πληρωθεί πριν την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους συμπλήρωσης της ως άνω προϋπόθεσης	597
32.2. Πληρωμή ενδοεταιρικών μερισμάτων σε μητρικές φορολογικούς κατοίκους χωρών Ευρωπαϊκής Ένωσης.- Διατάξεις που ισχύουν από 1.1.2014..	599
32.2.1. Απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου εισοδήματος (άρθρο 63, παρ.1, Ν.4172/2013).....	599
32.2.2. Φορολογική μεταχείριση των μερισμάτων που λαμβάνουν νομικά πρόσωπα από την κοινοπραξία στην οποία συμμετέχουν	600
32.2.3. Στην έννοια της διανομής κερδών περιλαμβάνεται και η διανομή ή κεφαλαιοποίηση κερδών παρελθουσών χρήσεων	603
32.3. Τι ισχύει για τα διανεμόμενα κέρδη μεταξύ θυγατρικών και μητρικών εταιρειών διαφορετικών κρατών μελών.....	604

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33 ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΕΣ ΑΛΛΟΔΑΠΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

33.1. Ημεδαπές μητρικές επιχειρήσεις επικεφαλής διεθνών ομίλων για τις οποίες ισχύει το άρθρο 66, του Ν. 4172/2013.....	610
33.1.1. Η διάταξη της παρ. 1 του άνω άρθρου 66 - Χαρακτηρισμός μιας αλλοδαπής εταιρείας ως «ελεγχόμενη αλλοδαπή εταιρεία»	610
33.1.2. Πότε το φορολογητέο εισόδημα της ημεδαπής μητρικής περιλαμβάνει το μη διανεμηθέν εισόδημα της αλλοδαπής θυγατρικής	610
33.1.2.1. Προϋποθέσεις χαρακτηρισμού αλλοδαπής θυγατρικής ως «ελεγχόμενη αλλοδαπή εταιρεία».....	611
33.1.2.2. Πότε το εισόδημα της ελεγχόμενης αλλοδαπής φορολογείται στην ημεδαπή	611
33.1.3. Περίπτωση όπου το ποσοστό συμμετοχής πληρούται από κοινού από συνδεδεμένα πρόσωπα	612
33.2. Ελληνικές μητρικές επιχειρήσεις επικεφαλής διεθνών ομίλων, όπου οι θυγατρικές είναι κάτοικοι κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή κάτοικος χώρας που είναι συμβαλλήσιμο μέρος της συμφωνίας για τον Ε.Ο.Χ.....	613
33.2.1. Η διάταξη της παρ. 2 του άνω άρθρου 66. - Σε ποιες περιπτώσεις δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για την ΕΑΕ	613
33.2.2. Απαιτείται απόδειξη περί επιδίωξης από την ΕΑΕ πραγματικής οικο-	

	Σελ.
νομικής δραστηριότητας στη Ε.Ε. ή στη χώρα του ΕΟΧ και όχι επίπληστη κατά- σταση	613
33.2.2.1. Επιδίωξης πραγματικής οικονομικής δραστηριότητας	613
33.2.2.2. Επίπληστη κατάσταση.....	614
33.2.3. Οι διατάξεις του άρθρου 66 δεν εφαρμόζονται στις εταιρείες του Ν.27/1975 και του Ν.Δ. 2687/1953	614
33.3. Οι κατηγορίες εισοδήματος που λαμβάνονται υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου 66, του Ν. 4172/2013.....	614
33.3.1. Η διάταξη της παρ. 3 του άνω άρθρου 66	614
33.4. Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος που επιβάλλεται στις κατηγορίες εισοδήματος που αναφέρονται στο άρθρο 66, του Ν. 4172/2013.....	615
33.5. Ως φορολογητέο εισόδημα λαμβάνεται υπόψη το σύνολο του μη διανεμη- θέντος εισοδήματος της ΕΑΕ του οικείου φορολογικού έτους, όπως αυτό προκύπτει από τον επίσημο ισολογισμό της	616
33.6. Διαφορετικά φορολογικά έτη μεταξύ μητρικής και ΕΑΕ	616
33.7. Εισόδημα από ΕΑΕ σε νόμισμα εκτός του ευρώ.....	616
33.7.1. Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος	616
33.7.2. Συναλληλαγματική ισοτιμία μετατροπής του ξένου νομίσματος.....	616
33.8. Το ποσό του καταβλητέου φόρου εισοδήματος μειώνεται κατά το ποσό του φόρου εισοδήματος της ΕΑΕ που τυχόν καταβλήθηκε στην αλληλοδαπή για το εισόδημα αυτό.....	617
33.9. Απαλλοτριεί από τη φορολογία εισοδήματος των μελλοντικών διανεμόμε- νων κερδών της ΕΑΕ	617
33.10. Έναρξη εφαρμογής	617

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 34 ΥΠΟΚΕΦΑΛΑΙΟΔΟΤΗΣΗ

34.1. Εισαγωγή στην έννοια της υποκεφαλαιοδότησης	618
34.2. Ποιες δαπάνες τόκων δεν αναγνωρίζονται ότι εκπίπτουν φορολογικά από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.....	619
34.2.1. Από την 1.1.2017 και μετά	619
34.2.2. Από 1.1.2014 έως και την 31.12.2016.....	619
34.3. Έννοια του όρου «πλεονάζουσες δαπάνες»	619
34.4. Πότε οι πλεονάζουσες δαπάνες τόκων αναγνωρίζονται πλήρως ως εκπι- πτόμενες φορολογικές δαπάνες	619
34.5. Πώς προσδιορίζεται το μη εκπιπτόμενο ποσό τόκων	620
34.6. Κάθε δαπάνη τόκων που δεν εκπίπτει μεταφέρεται χωρίς χρονικό περιορι- σμό για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων	620
34.7. Σε ποιες περιπτώσεις δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 49 του Ν. 4172/2013.....	624

Σελ.

ΜΕΡΟΣ ΕΝΑΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

35.1.	Λύση και εκκαθάριση ανώνυμης εταιρείας	625
35.1.1.	Λύση και διορισμός εκκαθαριστών	625
35.1.1.1.	Λόγοι λύσεως της ανώνυμης εταιρείας	625
35.1.1.2.	Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση του έχοντος έννομο συμφέρον	625
35.1.1.3.	Λύση της εταιρείας με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση των μετόχων	626
35.1.1.4.	Περί των εκκαθαριστών της ανώνυμης εταιρείας	628
35.1.1.5.	Τρόπος διενέργειας της εκκαθάρισης	629
35.1.1.6.	Σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης	631
35.1.2.	Εκκαθάριση ανώνυμης εταιρείας	632
35.1.2.1.	Καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ.	632
35.1.2.2.	Χρόνος έναρξης της περιόδου της εκκαθάρισης. - Κεφαλαιουχικές εταιρείες	633
35.1.2.3.	Κατά το στάδιο της εκκαθάρισης η ανώνυμη εταιρεία εξακολουθεί να υφίσταται ως νομικό πρόσωπο	633
35.1.2.4.	Διορισμός εκκαθαριστών	633
35.1.2.5.	Συμβάσεις εκκαθαριστών	634
35.1.2.6.	Αμοιβές εκκαθαριστών	634
35.1.2.7.	Οι εκκαθαριστές διαχειρίζονται τις υποθέσεις της ανώνυμης εταιρείας και την εκπροσωπούν προς τα έξω και ενώπιον των δικαστηρίων	634
35.1.2.8.	Ευθύνη εκκαθαριστών για χρέη προς το Δημόσιο	635
35.2.	Υποχρεώσεις των εκκαθαριστών	636
35.2.1.	Ισολογισμός λήξης τελευταίας χρήσης λειτουργίας της επιχείρησης	636
35.2.2.	Ισολογισμός έναρξης εκκαθάρισης	637
35.2.2.1.	Νομικά πρόσωπα που τίθενται σε εκκαθάριση	637
35.2.2.2.	Νομικά πρόσωπα σε αδράνεια	638
35.2.3.	Πράξεις κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης	639
35.2.4.	Ενδιάμεσες Οικονομικές Καταστάσεις	641
35.2.5.	Ισολογισμός λήξης εκκαθάρισης	642
35.3.	Περάτωση της εκκαθάρισης - Διαγραφή της εταιρείας	643
35.4.	Αναβίωση, συγχώνευση και διάσπαση της λυθείσας ανώνυμης εταιρείας ..	645
35.5.	Ελεγκτές κατά την εκκαθάριση	649
35.6.	Έγκριση οικονομικών καταστάσεων	649
35.7.	Φορολογία εισοδήματος κατά τη διάλυση της ανώνυμης εταιρείας	649
35.7.1.	Γενικά	649
35.7.1.1.	Τι ίσχυε μέχρι 31.12.2013 με τις διατάξεις του Ν. 2238/1994	649
35.7.1.2.	Τι ισχύει από 1.1.2014 με τις διατάξεις του Ν. 4172/2013	649

	Σελ.
35.7.1.3. Συμψηφισμός μεταφερόμενων ζημιών	651
35.7.2. Αφορολόγητα αποθεματικά επί εκκαθάρισης εταιρειών.-Φορολόγηση αφορολόγητων αποθεματικών του ν. 2238/1994 με βάση τις διατάξεις των παρ.12 και 13 του άρθρου 72 του ν.4172/2013 στην περίπτωση υπό εκκαθάριση εταιρειών.....	652
35.7.3. Υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας από την κεφαλαιοποίηση των ωφελειών γενικά που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή των παγίων και των αφορολογητών αποθεματικών.....	654
35.8. Φορολογικά θέματα νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων υπό εκκαθάριση.....	657
35.8.1. Υποβολή δήλωσης και καταβολή φόρου (άρθρο 68, Ν. 4172/2013)	657
35.8.2. Χρόνος έναρξης της περιόδου της εκκαθάρισης.....	659
35.8.3. Εκκαθάριση προσωπικών εταιρειών	660
35.9. Ζημία που προκύπτει από την εκκαθάριση	660
35.9.1. Ζημία που προκύπτει από την εκκαθάριση εταιρείας ή κοινοπραξίας	660
35.9.2. Ζημία από την εκκαθάριση αλλοδαπής εταιρείας	661

ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ

ΟΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 52 ΚΑΙ 54 Ν.4172/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 36

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι νόμοι για φορολογικά κίνητρα επι μετασχηματισμών επιχειρήσεων από το έτος 1957 έως το Ν. 4172/2013 (μετατροπές, συγχωνεύσεις, απορροφήσεις, διασπάσεις και εισφορές κλάδων)	662
--	-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 37

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΠΑΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

(Βάσει των νέων διατάξεων του άρθρου 54, του Ν. 4172/2013
μετά τις τροποποιήσεις του άρθρου 60, του Ν. 4438/2016).

37.1. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 52 έως 54, του Ν. 4172/2013.....	664
37.1.1. Πεδίο εφαρμογής.....	664
37.1.2. Οι άνω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά	664
37.1.3. Πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις υπαγωγής στο άρθρο 54	664
37.1.3.1. Εισφέρουσες και λήπτριες έχουν τη φορολογική τους κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλους της Ε.Ε.	664
37.1.3.2. Παρέχεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να επιβάλει προϋποθέσεις	665
37.2. Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 54	665
37.2.1. Μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.....	665

	Σελ.
37.2.1.1. Η εισφέρουσα και η λήπτρια φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος μεταβιβάζουν κλάδο που βρίσκεται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε.....	665
37.2.1.2. Η εισφέρουσα είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και η λήπτρια εταιρεία είναι κάτοικος Ελλάδος . Η μεταβίβαση δεν συνδέεται με την εκτός Ελλάδος μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εταιρείας	666
37.2.1.3. Η εισφέρουσα εταιρεία είναι κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα (το αναφέρει η αιτιολογική) και η λήπτρια εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. Η μεταβίβαση συνδέεται με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα της λήπτριας εταιρείας	667
37.2.2. Μεταβίβαση κλάδου δραστηριότητας που συνιστά μόνιμη εγκατάσταση σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε.	667
37.3. Επιπρόσθετες προϋποθέσεις υπαγωγής στο άρθρο 54.....	668
37.3.1. Στη συγχώνευση με απορρόφηση η λήπτρια είναι υφιστάμενη	668
37.3.2. Στη διάσπαση (ανεξάρτητα εάν είναι προβλεπόμενη από τον εμπορικό νόμο ή εάν αποτελεί μερική διάσπαση) οι λήπτριες μπορεί να είναι υφιστάμενες ή νέες εταιρείες	669
- Η διαφορά της μερικής διάσπασης από την προβλεπόμενη με τις διατάξεις του άρθρου 52 εισφορά ενεργητικού	669
37.3.3. Έννοια του κλάδου στη μερική διάσπαση.....	669
37.3.3.1. Η λήπτρια κατά τη μεταβίβαση του κλάδου προβαίνει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, αποδίδοντας στην εισφέρουσα εταιρεία μετοχές.....	669
- Αρνητική καθαρής θέσης του κλάδου.....	669
37.3.3.2. Ο εισφερόμενος κλάδος θα πρέπει να εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα.....	670
37.3.3.3. Η εισφέρουσα και η λήπτρια πρέπει να είναι λειτουργούσες (ή η λήπτρια να συστήνεται) πριν και μετά την εισφορά	670
37.3.4. Η υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 52 έως και 54 του Ν. 4172/2013 δεν είναι υποχρεωτική	670
37.3.5. Εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του Ν.2578/1998	670
37.3.6. Πως αποδεικνύεται η υπαγωγή στο άρθρο 54.....	670
37.3.7. Περισσότερες λήπτριες και εισφέρουσες εταιρείες.....	670
37.4. Το νέο άρθρο 54, του Ν. 4172/2013 – Συγχωνεύσεις και διασπάσεις	670
37.4.1. Συγχωνεύσεις και διασπάσεις.....	670
37.4.2. Έννοια της συγχώνευσης εταιρειών.....	671
- Στη συγχώνευση με απορρόφηση η απορροφούσα λήπτρια πρέπει να υφίσταται	671
- Συγχώνευση με ίδρυση νέας εταιρείας.....	671
37.4.3. Έννοια της διάσπασης εταιρειών.....	671
37.4.3.1. Η παρ.3 του άρθρου 54.....	671

	Σελ.
37.4.3.2. Διάσπαση εταιρειών προβλεπόμενες από το εταιρικό δίκαιο	672
37.4.3.3. Διάσπαση εταιρειών μη προβλεπόμενες από το εταιρικό δίκαιο ..	673
- Διαφορά μερικής διάσπασης από εισφορά ενεργητικού	673
- Έννοια κλάδου δραστηριότητας	673
- Παράδειγμα	673
37.5. Σε ποιες περιπτώσεις οι διατάξεις του άρθρου 54 δεν εφαρμόζονται	674
- Απορρόφηση ανώνυμης εταιρείας από Ε.Π.Ε.	674
- Συγχώνευση με εξαγορά	674
- Μετατροπές επιχειρήσεων	675
- Μετασχηματισμοί ατομικών επιχειρήσεων και προσωπικών εταιριών	675
37.6. Αποτίμησης των εισφερομένων στοιχείων, διαπίστωσης της πραγματικής αξίας και της σχέσης ανταλλαγής . Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας - Υποβολή φορολογικής δήλωσης	675
- Πραγματική αξία των μετασχηματιζόμενων εταιρειών	675
- Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας	675
- Υποβολή φορολογικής δήλωσης από την εισφέρουσα	675
37.7. Παράδειγμα. Συγχώνευση με απορρόφηση βάσει του άρθρου 54, Ν. 4172/2013 και των άρθρων 69 έως 77 του Ν. 2190/1920	675
37.8. Η συγχώνευση ή η διάσπαση βάσει του άρθρου 54 δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας	679
37.8.1. Σε επίπεδο λήπτριας δεν τίθεται θέμα υπεραξίας κατά το χρόνο του μετασχηματισμού	679
37.8.1.1. Η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 54	679
- Μη φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας	679
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	679
37.8.1.2. Η όποια υπεραξία θα φορολογηθεί στη λήπτρια εταιρεία κατά τον χρόνο της μεταβίβασης των εισφερόμενων στοιχείων	679
- Περίπτωση περαιτέρω μετασχηματισμού	680
37.8.1.3. Απεικόνιση υπεραξίας για τη λήπτρια (απορροφώσα) εταιρεία	680
- Οι απόψεις της ΕΛΤΕ σχετικά με την εμφάνιση της υπεραξίας	680
37.8.2. Ανταλλαγή και αποτίμηση λαμβανόμενων τίτλων	680
37.8.2.1. Αποτίμηση λαμβανόμενων τίτλων. - Η διάταξη της παρ. 16, του άρθρου 54	680
- Μέτοχος της αποκτώμενης εταιρείας είναι φυσικό πρόσωπο	681
- Μέτοχος της αποκτώμενης εταιρείας είναι νομικό πρόσωπο	681
- Ζημία η οποία προκύψει κατά την ανταλλαγή	681
- Μείωση του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας	682
37.8.2.2. Ο μέτοχος ή εταίρος της εισφέρουσας εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που αποκτά, με εξαίρεση τη χρηματική καταβολή	682
37.8.2.3. Ανταλλαγή τίτλων	682
37.8.3. Προϋποθέσεις προκειμένου η λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες να προβαίνουν σε χρηματική καταβολή πέραν της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων	683

	Σελ.
- Μεταβίβαση ιδίων τίτλων	683
- Μετοχές άλλων εταιρειών	684
- Φορολογία λόγω μείωσης του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας	684
37.9. Αποσβέσεις από τη λήπτρια των στοιχείων ενεργητικού της εισφέρουσας .	684
- Παράδειγμα	684
37.10. Αποθεματικά και προβλέψεις της εισφέρουσας	686
- Αφορολόγητα αποθεματικά προερχόμενα από προηγούμενο μετασχηματισμό της εισφέρουσας με το Ν.Δ. 1297/1972	686
- Σε περίπτωση που η εισφέρουσα έχει ενταχθεί στους αναπτυξιακούς Ν.2601/ 1998, Ν.3299/2004 και Ν.3908/2011	687
α) Συνεχίζουν να ενεργούνται αφορολόγητες εκπτώσεις	687
β) Δεν επιτρέπεται κεφαλαιοποίηση των άνω αποθεματικών και προβλέψεων	687
- Ένταξη της εισφέρουσας ή του κλάδου σε ειδικό καθεστώς	687
37.11. Φορολογικές ζημίες εισφέρουσας.....	687
- Απώλεια του δικαιώματος μεταφοράς	687
- Η εισφέρουσα εταιρεία κατά τον χρόνο της εισφοράς έχει ζημία-Εμφάνιση της ζημίας σε ειδικό λογαριασμό	687
- Περίπτωση διασυνωριακού μετασχηματισμού.....	687
- Κρίσιμος χρόνος για το δικαίωμα μεταφοράς της ζημίας.....	688
- Παράδειγμα	688
37.12. Υπεραξία που δημιουργείται υπέρ της λήπτριας εταιρείας κατά τη συγχώνευση ή διάσπαση. - Φορολογική αντιμετώπιση του Goodwill.....	689
Η μητρική απορροφά τη θυγατρική	690
Η θυγατρική απορροφά τη μητρική	690
37.13. Μη εφαρμογή ευεργετημάτων	690

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38

ΕΙΣΦΟΡΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΕΝΑΝΤΙ ΤΙΤΛΩΝ.

(Βάσει των νέων διατάξεων του άρθρου 52, του Ν. 4172/2013
μετά τις τροποποιήσεις του άρθρου 32, του Ν. 4465/2017)

38.1. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 52 έως 54, του Ν. 4172/2013.....	692
38.1.1. Πεδίο εφαρμογής.....	692
38.1.2. Οι άνω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά	692
38.1.3. Πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις υπαγωγής στο άρθρο 52	692
38.1.3.1. Εισφέρουσες και λήπτριες έχουν τη φορολογική τους κατοικία τους στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλους της Ε.Ε.	692
38.1.3.2. Εισφέρουσες και λήπτριες έχουν το ίδιο φορολογικό καθεστώς..	693
38.1.3.3. Παρέχεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να επιβάλλει προϋποθέσεις	693
38.2. Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 52.....	693
38.2.1. Η εισφέρουσα και η λήπτρια, φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος, ει-	

	Σελ.
σφέρουν ενεργητικό	694
38.2.2. Η εισφέρουσα είναι φορολογικός κάτοικος άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. και η λήπτρια εταιρεία είναι κάτοικος Ελλάδος. Η μεταβίβαση δεν συνδέεται με την εκτός Ελλάδος μόνιμη εγκατάσταση της λήπτριας εταιρείας	694
38.2.3. Η εισφέρουσα εταιρεία είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος ή άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και η λήπτρια εταιρεία κάτοικος άλλου κράτους - μέλους της Ε.Ε. Η μεταβίβαση συνδέεται με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα της λήπτριας εταιρείας	695
38.2.4. Σε μεταβίβαση κλάδου ή κλάδων δραστηριότητας που συνιστούν μία ή περισσότερες μόνιμες εγκαταστάσεις που ευρίσκονται σε άλλο κράτος - μέλος της Ε.Ε.	696
- Μη εφαρμογή ευεργετικών διατάξεων	696
- Παράδειγμα	696
38.2.5. Μετατροπή υποκαταστήματος σε θυγατρική εταιρεία	697
- Εισφορά ελληνικού υποκαταστήματος εγκατεστημένου στην αλλοδαπή.	697
38.3. Επιπρόσθετες προϋποθέσεις υπαγωγής εισφοράς ενεργητικού έναντι τίτλων στο άρθρο 52	697
38.3.1. Η εισφέρουσα να μην λύεται μετά την εισφορά	697
38.3.2. Η λήπτρια μπορεί να είναι υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη	697
38.3.3. Η λήπτρια κατά τη μεταβίβαση του κλάδου προβαίνει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, αποδίδοντας στην εισφέρουσα εταιρεία μετοχές	697
- Αρνητική καθαρής θέσης του κλάδου.....	698
38.3.4. Ο εισφερόμενος κλάδος θα πρέπει να εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα.....	698
38.3.5. Η εισφέρουσα και η λήπτρια πρέπει να είναι λειτουργούσες (ή η λήπτρια να συστήνεται) πριν και μετά την εισφορά.....	698
38.3.6. Η υπαγωγή στις διατάξεις των άρθρων 52 έως και 54 του Ν. 4172/2013 δεν είναι υποχρεωτική	698
38.3.7. Εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του Ν. 2578/1998.....	698
38.3.8. Πως αποδεικνύεται η υπαγωγή στο άρθρο 52.....	698
38.4. Το νέο άρθρο 52, του Ν. 4172/2013 - Εισφορές ενεργητικού έναντι τίτλων	698
38.4.1. Ποιες εισφορές ενεργητικού έναντι τίτλων αφορά το άρθρο 52	698
38.5. Έννοια εισφοράς ενεργητικού – κλάδου	699
38.5.1. Έννοια εισφοράς ενεργητικού.....	699
38.5.2. Έννοια κλάδου - Η διάταξη του άρθρου 52	699
- Κλάδος συμμετοχών	699
- Εταιρείες με αυτοτελή κλάδο εκμετάλλευσης ακινήτων	699
38.5.3. Έννοια τμήματος επιχείρησης	700
38.5.4. Η νομολογία	700
38.5.4.1. Έννοια επιχείρησης	700

	Σελ.
38.5.4.2. Η διάκριση του κλάδου δεν μπορεί να γίνει ανάλογα με τα πρόσωπα τα οποία η επιχείρηση χρησιμοποιεί για την εξεύρεση πελατών.....	701
- Παράδειγμα	701
38.5.4.3. Κλάδος χρηματοδοτικής μίσθωσης.....	701
38.6. Αποτίμησης των εισφερομένων στοιχείων, διαπίστωσης της σχέσης ανταλλαγής - Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας	703
- Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας.....	703
38.7. Παράδειγμα - Εισφορά κλάδου βάσει του Ν. 4172/2013	703
38.8. Η εισφορά ενεργητικού δεν συνεπάγεται φορολόγηση της προκύπτουσας υπεραξίας.....	707
38.8.1. Σε επίπεδο λήπτριας εταιρείας δεν τίθεται θέμα υπεραξίας κατά τον χρόνο του μετασχηματισμού	707
38.8.1.1. Η διάταξη της παρ. 3, του άρθρου 52	707
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	707
38.8.1.2. Η όποια υπεραξία θα προσδιορισθεί και θα φορολογηθεί στη λήπτρια εταιρεία κατά τον χρόνο της μεταβίβασης των εισφερόμενων στοιχείων	708
- Μεταβίβαση.....	708
- Περίπτωση περαιτέρω μετασχηματισμού.....	708
38.8.1.3. Απεικόνιση υπεραξίας για τη λήπτρια (απορροφώσα) εταιρεία	708
- Οι απόψεις της ΕΛΤΕ σχετικά με την εμφάνιση της υπεραξίας. -Τήρηση των λογαριασμών τάξεως	708
38.8.2. Αποτίμηση λαμβανόμενων τίτλων από την εισφέρουσα	708
38.8.2.1. Η διάταξη της παρ. 7, του άρθρου 52	708
38.8.2.2. Η υπεραξία στα βιβλία της εισφέρουσας εταιρείας	709
38.8.2.3. Μεταβίβαση των αποκτώμενων τίτλων εντός τριετίας	709
38.8.3. Αρνητική καθαρής θέσης του κλάδου.....	709
38.9. Αποσβέσεις από τη λήπτρια των στοιχείων ενεργητικού της εισφέρουσας .	710
- Παράδειγμα	710
38.10. Αποθεματικά και προβλέψεις της εισφέρουσας	712
- Αφορολόγητα αποθεματικά προερχόμενα από προηγούμενο μετασχηματισμό της εισφέρουσας με το Ν.Δ. 1297/1972	712
- Περίπτωση που η εισφέρουσα έχει ενταχθεί στους αναπτυξιακούς Ν.2601/1998, Ν.3299/2004 και Ν.3908/2011	712
α) Συνεχίζουν να ενεργούνται αφορολόγητες εκπτώσεις	712
β) Δεν επιτρέπεται κεφαλαιοποίηση των άνω αποθεματικών και προβλέψεων	712
- Ένταξη της εισφέρουσας ή του κλάδου σε ειδικό καθεστώς	713
38.11. Φορολογικές ζημίες εισφέρουσας.....	713
- Απώλεια του δικαιώματος μεταφοράς	713
- Η εισφέρουσα εταιρεία κατά τον χρόνο της εισφοράς έχει λογιστική ζημία	
- Εμφάνιση της ζημίας σε ειδικό λογαριασμό	713
- Περίπτωση διασυννοριακού μετασχηματισμού.....	713

	Σελ.
- Κρίσιμος χρόνος για το δικαίωμα μεταφοράς της ζημίας.....	713
38.12. Μη εφαρμογή ευεργετημάτων	715

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 52 ΕΩΣ ΚΑΙ 55 ΤΟΥ Ν. 4172/2013

39.1. Άρθρο 61, Ν. 4438/2016	717
39.2. Η αιτιολογική έκθεση του άρθρου 61, του Ν. 4438/2016	717
39.3. Η ερμηνευτική οδηγία του άρθρου 61, Ν. 4438/2016	718
39.4. Χρόνος ισχύος των φορολογικών ευεργετημάτων	720
39.5. Ισχύς των διατάξεων του Ν. 2166/1993 . του Ν.Δ.1297/1972 και του Ν. 2515/1993.....	720

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 40

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

40.1. Ποιες εταιρείες μπορούν να συγχωνευθούν	721
40.2. Στη συγχώνευση με απορρόφηση, η λήπτρια είναι:	722
40.3. Ποιες εταιρείες μπορούν να διασπασθούν	722
40.4. Στη διάσπαση, η λήπτρια είναι:	724
40.5. Προϋποθέσεις (γενικά)	724
40.6. Βασικές προϋποθέσεις	724
40.7. Διαδικασία του μετασχηματισμού καθορίζεται βάσει των διατάξεων της εταιρικής νομοθεσίας	725
40.8. Εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων εισφερόμενου κλάδου.....	727
40.9. Σχέση ανταλλαγής μετοχών	727
40.10. Ανταλλαγή και αποτίμηση λαμβανόμενων τίτλων.....	728
40.11. Ανταλλαγή τίτλων.....	729
40.12. Προϋποθέσεις προκειμένου η λήπτρια εταιρεία ή εταιρείες να προβαίνουν σε χρηματική καταβολή πέραν της έκδοσης ή μεταβίβασης τίτλων	730
40.13. Οικονομικές καταστάσεις για την εκτίμηση (απορροφώσας και απορροφούμενης).....	732
40.14. Οικονομικές καταστάσεις απορροφούμενης κατά το χρόνο έγκρισης	732
40.15. Οικονομικές καταστάσεις μετασχηματισμού της απορροφώσας.....	733
40.16. Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας	733
40.17. Υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος	734
40.18. Συναλλαγές της απορροφούμενης μέχρι την έγκριση από τη διοίκηση	734
40.19. Κεφάλαιο λήπτριας εταιρείας.....	735
40.20. Μείωσης του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας.....	735
40.21. Φορολογία υπεραξίας σε επίπεδο λήπτριας κατά το χρόνο του μετασχηματισμού	736

	Σελ.
40.22. Η όποια υπεραξία θα προσδιορισθεί και θα φορολογηθεί στη λήπτρια εταιρεία κατά τον χρόνο της μεταβίβασης των εισφερόμενων στοιχείων	737
40.23. Εμφάνιση της υπεραξίας στα βιβλία της λήπτριας.....	737
40.24. Ο μέτοχος ή εταίρος της εισφέρουσας εταιρείας δεν υπόκειται σε φόρο για την υπεραξία που αποκτά, με εξαίρεση τη χρηματική καταβολή.....	738
40.25. Απόσβεση υπεραξίας – Goodwill. Λογιστικές απόψεις.....	739
40.26. Φορολογικές απόψεις για την υπεραξία	739
40.27. Φορολογία μεταβίβασης ακινήτων	744
40.28. Μεταφορά Ζημιών	746
40.29. Μεταφορά αποθεματικών & προβλέψεων απ/νhs	747
40.30. Εμφάνιση ιδιαιτέρως των αφορολογήτων αποθεματικών αναπτυξιακών νόμων	748
40.31. Αποσβέσεις παγίων απορροφούμενης.....	750
40.32. Περιορισμοί έκδοσης ονομαστικών μετοχών	751
40.33. Απαλλογή από κάθε φόρο, τέλη χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου, καθώς και από κάθε εισφορά ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου	752
40.34. Φόρος εισοδήματος μεταβιβαζόμενων αυτοκινήτων.....	753
40.35. Φ.Π.Α.	754
40.36. Μεταβίβαση εισφερόμενων μετοχών	756
40.37. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων.....	757
40.38. Η οδηγία του Υπ. Οικονομικών πολ. 1388/2001 για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου	758
40.39. Διάλυση συγχωνεύουσας ή νέας εταιρείας	760

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΦΟΡΑ ΚΛΑΔΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

41.01. Ποιες εταιρείες μπορούν να εισφέρουν κλάδους.....	761
41.02. Μετατροπή υποκαταστήματος αλληλοδαπής επιχείρησης σε ανώνυμη εταιρεία	762
41.03. Προϋποθέσεις (γενικά).....	764
41.04. Βασικές προϋποθέσεις	764
41.05. Επιπρόσθετες προϋποθέσεις :	
α) Η εισφέρουσα να μην λύεται μετά την εισφορά	764
β) Ο εισφερόμενος κλάδος θα πρέπει να εξάγει αυτοτελές λογιστικό αποτέλεσμα.....	765
γ) Η λήπτρια μπορεί να είναι υφιστάμενη ή νεοϊδρυόμενη.....	765
δ) Η λήπτρια κατά τη μεταβίβαση του κλάδου προβαίνει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, αποδίδοντας στην εισφέρουσα εταιρεία μετοχές	765
ε) Η εισφέρουσα και η λήπτρια πρέπει να είναι λειτουργούσες (ή η λήπτρια να συστήνεται) πριν και μετά την εισφορά	765
41.06. Διαδικασία του μετασχηματισμού καθορίζεται βάσει των διατάξεων της ε-	

	Σελ.
ταιρικής νομοθεσίας	765
41.07. Εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων εισφερόμενου κλάδου.....	767
41.08. Σχέση ανταλλαγής μετοχών	767
41.09. Συναλλαγές της απορροφούμενης μέχρι την έγκριση από τη διοίκηση	769
41.10. Κεφάλαιο λήπτριας εταιρείας.....	769
41.11. Προσωρινή λογιστική κατάσταση.....	769
41.12. Πρώτο φορολογικό έτος λήπτριας	771
41.13. Φορολογία υπεραξίας σε επίπεδο λήπτριας.....	771
41.14. Η όποια υπεραξία θα προσδιορισθεί και θα φορολογηθεί στη λήπτρια εταιρεία κατά τον χρόνο της μεταβίβασης των εισφερόμενων στοιχείων	772
41.15. Εμφάνιση της υπεραξίας στα βιβλία της λήπτριας.....	774
41.16. Φορολογία υπεραξίας σε επίπεδο εισφέρουσας	774
41.17. Μεταβίβαση των αποκτώμενων τίτλων εντός τριετίας.....	775
41.18. Κεφαλαιοποίηση της υπεραξίας από τη λήπτρια.....	775
41.19. Φορολογία μεταβίβασης ακινήτων.....	776
41.20. Μεταφορά Ζημιών	779
41.21. Μεταφορά αποθεματικών & προβλέψεων απ/νς.....	780
41.22. Εμφάνιση ιδιαιτέρως των αφορολογήτων αποθεματικών αναπτυξιακών νόμων	782
41.23. Αποσβέσεις παγίων απορροφούμενης.....	783
41.24. Περιορισμοί έκδοσης ονομαστικών μετοχών	785
41.25. Απαλλογή από κάθε φόρο, τέλη χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου, καθώς και από κάθε εισφορά ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.	785
41.26. Φόρος εισοδήματος μεταβιβαζόμενων αυτοκινήτων	787
41.27. Φ.Π.Α.	788
41.28. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων	790
41.29. Η οδηγία του Υπ. Οικονομικών πολ. 1388/2001 για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου	790
41.30. Διάλυση συγχωνεύουσας ή νέας εταιρείας	792

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΤΙΤΛΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑΤΑ

(βάσει του άρθρου 53, του Ν. 4172/2013)

42.1 Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζεται το άρθρο 53, του Ν. 4172/2013.....	794
42.2. Έννοια του όρου «ανταλλαγή τίτλων» για την εφαρμογή του άρθρου 53..	800
42.2.1. Η διάταξη του άρθρου 53, του Ν. 4172/2013	800
42.2.2. Η αποκτώσα, μετά την εισφορά των μετοχών της αποκτώμενης πρέπει να κατέχει την απόλυτη πλειοψηφία των μετοχών της αποκτώμενης.....	800
42.2.3. Η αποκτώσα, αποκτά μετοχές εισηγμένες στο χρηματιστήριο	800
42.2.4. Η πράξη της ανταλλαγής έχει την έννοια της εισφοράς σε είδος	801
42.2.5. Η απόκτηση της απόλυτης πλειοψηφίας από περισσότερους μετό-	

	Σελ.
χους πρέπει να γίνεται ταυτόχρονα	801
42.2.6. Οι διατάξεις του άρθρου 53 ισχύουν και στις περιπτώσεις που ήδη υφίσταται η προβλεπόμενη πλειοψηφία	801
42.3. Πότε η αποκτώσα μπορεί να προβεί σε χρηματική καταβολή	801
42.3.1. Η χρηματική καταβολή δεν θα υπερβαίνει το 10% της ονομαστικής αξίας των τίτλων που εκδίδει ή μεταβιβάζει.....	801
42.3.2. Η χρηματική καταβολή αποτελεί συμπληρωματικό αντίτιμο των με- τοχών της αποκτώμενης	801
42.3.3. Σε αντάλλαγμα των τίτλων της αποκτώμενης, η αποκτώσα μπορεί να μεταβιβάζει και ιδίους τίτλους	802
42.4. Σε ποιες περιπτώσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 53	802
42.5. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις εφαρμογής των άρθρων 52, 53 και 54, του Ν. 4172/2013.....	803
42.5.1. Πεδίο εφαρμογής.....	803
42.5.2. Οι άνω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά	804
42.6. Παρέχεται η δυνατότητα στη Φορολογική Διοίκηση να επιβάλει προϋπο- θέσεις	804
42.7. Φορολογικά ευεργετήματα.....	805
42.7.1. Ο μέτοχος ή ο εταίρος της αποκτώμενης δεν υπόκεινται σε φόρο υ- περαξίας κατά το χρόνο της ανταλλαγής.....	805
42.7.2. Ο μέτοχος ή εταίρος δεν αποδίδει στους τίτλους που λαμβάνει ως αντάλλαγμα, μεγαλύτερη «φορολογητέα αξία»	805
42.7.3. Λοιπά θέματα φορολογίας της υπεραξίας	805
42.7.3.1. Φορολογία υπεραξίας	805
42.7.3.2. Δεν αποδίδει στους τίτλους μεγαλύτερη φορολογική αξία	805
42.7.3.3. Για φορολογικούς σκοπούς οι αποκτώμενοι τίτλοι έχουν αξία ίση με εκείνη των τίτλων (της αποκτώμενης) που κατείχε πριν την α- νταλλαγή	805
42.7.3.4. Ο μέτοχος της αποκτώμενης εταιρείας είναι φυσικό πρόσωπο.....	806
42.7.3.5. Ο μέτοχος της αποκτώμενης εταιρείας είναι νομικό πρόσωπο	806
42.7.3.6. Κατά την ανταλλαγή προκύψει ζημία από την αποτίμηση των με- τοχών της αποκτώμενης	806
42.7.3.7. Μείωση του κεφαλαίου της αποκτώσας εταιρείας	806
42.7.3.8. Περίπτωση χρηματικής καταβολής.....	806
42.7.3.9. Αποτίμηση των αποκτώμενων τίτλων	807
42.8. Παράδειγμα	807

**ΜΕΡΟΣ ΔΕΚΑΤΟ
ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43
ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ**

43.1. Εισαγωγή	809
----------------------	-----

	Σελ.
43.2. Οι από 1.1.2019 νέες διατάξεις του Ν. 4548/2018	810
43.3. Το κείμενο των νέων διατάξεων του Ν. 4548/2018	813
43.3.1 Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό (άρθρο 113, Ν. 4548/2018)	813
43.3.2 Δωρεάν διάθεση μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό (άρθρο 114, Ν. 4548/2018)	819
43.4. Βασικά στοιχεία για τη διάθεση μετοχών στο προσωπικό βάσει του Ν. 4548/2018	820
43.4.1 Απόφαση γενικής συνέλευσης με αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία	820
43.4.2 Οι δικαιούχοι εργαζόμενοι/μέλη του διοικητικού συμβουλίου	821
43.4.3 Ανώτατος αριθμός μετοχών που είναι δυνατόν να διατεθούν	821
43.4.4 Απόκτηση από την ανώνυμη εταιρεία των μετοχών τις οποίες θα διαθέσει στο προσωπικό	822

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 44

ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΓΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

44.1. Απόκτηση ιδίων μετοχών για διανομή στο προσωπικό. - Ίδιες μετοχές - παράγωγη κτήση (άρθρο 49, Ν. 4548/2018)	823
44.2. Τρόποι και προϋποθέσεις αποκτήσεως ιδίων μετοχών για διανομή στο προσωπικό	825
44.3. Αναστολή δικαιωμάτων ιδίων μετοχών	826
44.4. Αποτίμηση ιδίων μετοχών και πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις	826
44.5. Αναφορά στην έκθεση διαχείρισης	827
44.6. Το όριο του 1/10 των υφιστάμενων μετοχών της ανώνυμης εταιρείας	827
44.7. Οι ανώνυμες εταιρείες απαγορεύονται να αποκτήσουν δικές τους μετοχές όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων γίνει μικρότερο από το άθροισμα του μετοχικού κεφαλαίου και των αποθεματικών που απαγορεύεται η διανομή τους	827
44.8. Προϋποθέσεις διάθεσης των μετοχών	829
44.9. Χρόνος παραμονής των ιδίων μετοχών στα «χέρια» της ανώνυμης εταιρείας	830
44.10. Αγορά ιδίων μετοχών για διανομή στο προσωπικό και διάθεση αυτών	830
44.10.1 Γενικά	830
44.10.2 Αγορά ιδίων μετοχών	831
44.10.3 Διάθεση των μετοχών στο προσωπικό της ανώνυμης εταιρείας	832
44.10.4 Διάθεση των μετοχών στο προσωπικό συνδεδεμένης επιχείρησης	835
44.10.5 Διάθεση μετοχών αλληλοδαπής μητρικής στο προσωπικό της ημεδαπής θυγατρικής	836
44.11. Αποτίμηση ιδίων μετοχών	837
44.12. Πληροφορίες στην έκθεση του διοικητικού συμβουλίου για τις ίδιες μετοχές	837
44.13. Πληροφορίες στο προσάρτημα για τις ίδιες μετοχές	838
44.14. Πληροφορίες στο προσάρτημα για τις αμοιβές των μελών διοικήσεως	838

	Σελ.
44.15. Ενημέρωση μετόχων	838

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ
ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ

Για την ικανοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης η ανώνυμη εταιρεία θα χρησιμοποιήσει ίδιες μετοχές τις οποίες απέκτησε βάσει του άρθρου 49, του Ν. 4548/2018.

45.1. Πρόγραμμα διάθεσης ιδίων μετοχών. Τι ισχύει από 1.1.2019 βάσει του Ν. 4548/2018. (άρθρο 113, Ν. 4548/2018).....	839
45.2. Χορήγηση δικαιώματος αγοράς μετοχών	839
45.3. Διαδικασία χορήγησης δικαιωμάτων προαίρεσης επί ιδίων μετοχών	840
45.3.1 Απόφαση γενικής συνέλευσης των μετόχων	840
45.3.2 Θέσπιση προγράμματος διάθεσης μετοχών με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου	841
45.3.3 Έκδοση πιστοποιητικών	842
45.3.4 Εταιρείες με μετοχές σε ρυθμιζόμενη αγορά	842
45.4. Κρατήσεις	842
45.4.1 Κατά τη χορήγηση του δικαιώματος προαίρεσης.....	842
45.4.2 Κατά την άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης και την παράδοση μετοχών	842
45.5. Φορολογική έκπτωση των εξόδων που δημιουργούνται από τη διάθεση ίδιων μετοχών στο προσωπικό.....	844

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 46

Για την ικανοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης η ανώνυμη εταιρεία θα προβεί σε αύξηση κεφαλαίου

46.1. Πρόγραμμα διάθεσης μετοχών με αύξηση κεφαλαίου. Τι ισχύει από 1.1.2019 βάσει του Ν. 4548/2018. (άρθρο 113, Ν. 4548/2018)	845
46.2. Φορολογία εισοδήματος	849

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 47

ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΕ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΑΡΘΡΟ 114, Ν. 4548/2018)

47. Δωρεάν διάθεση μετοχών σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου και το προσωπικό (άρθρο 114, ν. 4548/2018)	852
47.1. Διάθεση δωρεάν ιδίων μετοχών οι οποίες αποκτώνται ή έχουν ήδη αποκτηθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 49, του Ν. 4548/2018.	852
47.1.1. Γενικά για τη διάταξη 114, Ν. 4548/2018	852
47.1.2. Κρατήσεις :.....	853
47.1.3. Φορολογική έκπτωση των εξόδων που δημιουργούνται από τη διά-	

	Σελ.
θεση ίδιων μετοχών στο προσωπικό	855
47.2. Διάθεση ίδιων μετοχών οι οποίες αποκτώνται με αύξηση κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση μη διανεμηθέντων κερδών, διανεμητών αποθεματικών και διάφορα από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.....	855
47.2.1. Γενικά	855
47.2.2. Ολοκλήρωση της διαδικασίας για αύξηση του κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	857
47.2.3. Διάθεση των μετοχών στο προσωπικό της ανώνυμης εταιρείας.....	857
47.2.4. Απαλλογή από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου	858
47.3. Καταχώρηση πληροφοριών στο προσάρτημα για την αύξηση κεφαλαίου.	858
47.4. Συμφωνίες με τις οποίες παρέχεται δικαίωμα προαίρεσης για μεταβίβαση ή απόκτηση μετοχών μη εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά	858

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 48 **ΑΜΟΙΒΕΣ ΜΕ ΜΕΤΟΧΕΣ**

48.1. Βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.)	860
48.2. Τύποι αμοιβών που βασίζονται σε μετοχές	860
48.3. Παροχές στο προσωπικό που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής.....	861
48.3.1. Γενικά	861
48.3.2. Αμοιβές με μετοχές, ως κίνητρο	862
48.4. Αρχική καταχώρηση στα λογιστικά βιβλία.....	863
48.5. Παράδειγμα	863
48.6. Αποτίμηση στην εύλογη αξία	868
48.7. Γνωστοποιήσεις.....	868

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 49 **ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ**

49.1. Γενικά περί της «διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο»	870
49.2. Ονομαστική αξία μετοχής	870
49.3. Εσωτερική ή πραγματική αξία μετοχής. Διαφορά από την τρέχουσα ή αγοραία αξία	870
49.4. Είσοδος νέων μετόχων στην ανώνυμη εταιρεία	871
49.5. Νομική φύση της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	872
49.6. Εμφάνιση της διαφοράς υπέρ το άρτιο στον ισολογισμό.....	873
49.7. Σκοπός της διαφοράς υπέρ το άρτιο.....	874
49.8. Κάλυψη ζημιών με το ποσό της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.....	874
49.9. Κεφαλαιοποίηση της διαφοράς υπέρ το άρτιο.....	875
49.10. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου	875